

ESG & AI Bestyrelsesakademi

Den bæredygtige strategi med AI som katalysator

Velkommen

Hvorfor bæredygtighedsstrategi og hvordan hænger ESG & AI sammen?

v. Linda Nielsen, Professor og doktor i jura v. Det Juridiske Fakultet, KU

Martin Lavesen, Partner & Country Managing Partner, DLA Piper Denmark

Thomas Kovsted, CEO/Country General Manager, IBM Denmark

Dagens program

13.00-13.20	Velkomst og hvorfor bæredygtighedsstrategi. Hvordan hænger ESG og AI sammen?
13.20-14.05	Key trends from Future of Boards
14.05-14.35	Overblik over væsentlige ESG reguleringer; standarder, forordninger og direktiver
14.35-15.05	ESG som forudsætning for finansiering
15.05-15.35	Pause
15.35-16.15	Væsentlighedsanalysen – forretningsmæssige muligheder og risici
16.15-16.45	AI/digital understøttelse af bæredygtig udvikling – Case 1
16.45-17.30	Overblik over væsentlig AI regulering
17.30-17.40	Faciliteret diskussion
17.40-18.15	Afrunding, champagne og netværk
18.15-18.30	Transport til KU med taxa
18.45-19.30	Rundvisning på KU
19.30-22.00	Middag i Munkekælderen

The Future of Boards Project 2 – Key Trends

v. Alex Tamlyn, Chairman Boardroom Counsel, DLA Piper UK

Alex Tamlyn

Chairman Boardroom Counsel
DLA Piper UK

Alex Tamlyn has extensive experience in cross border corporate governance and directors' duties, together with UK and international securities offerings and securities regulation. He chairs DLA Piper's Boardroom Counsel practice which provides evidence-based support to the lifecycle of boardroom needs. It promotes the quality and resilience of board decisions, helps manage legal & regulatory risk, enhance reputation and licence to operate, and drives sustainable value creation. He is a member of the firm's Sustainability and ESG steering group.

The Future of Boards | Overview

Boards are under increasing pressure from stakeholders about their impact on climate, nature and social issues, and to consider how those issues impact their businesses.

Our landmark two-year collaboration with CISL reveals evidence-based insights into the trends affecting boards and changes in board practice.

It combines interviews with board directors and key stakeholders across the world with a review of existing academic and practitioner research.

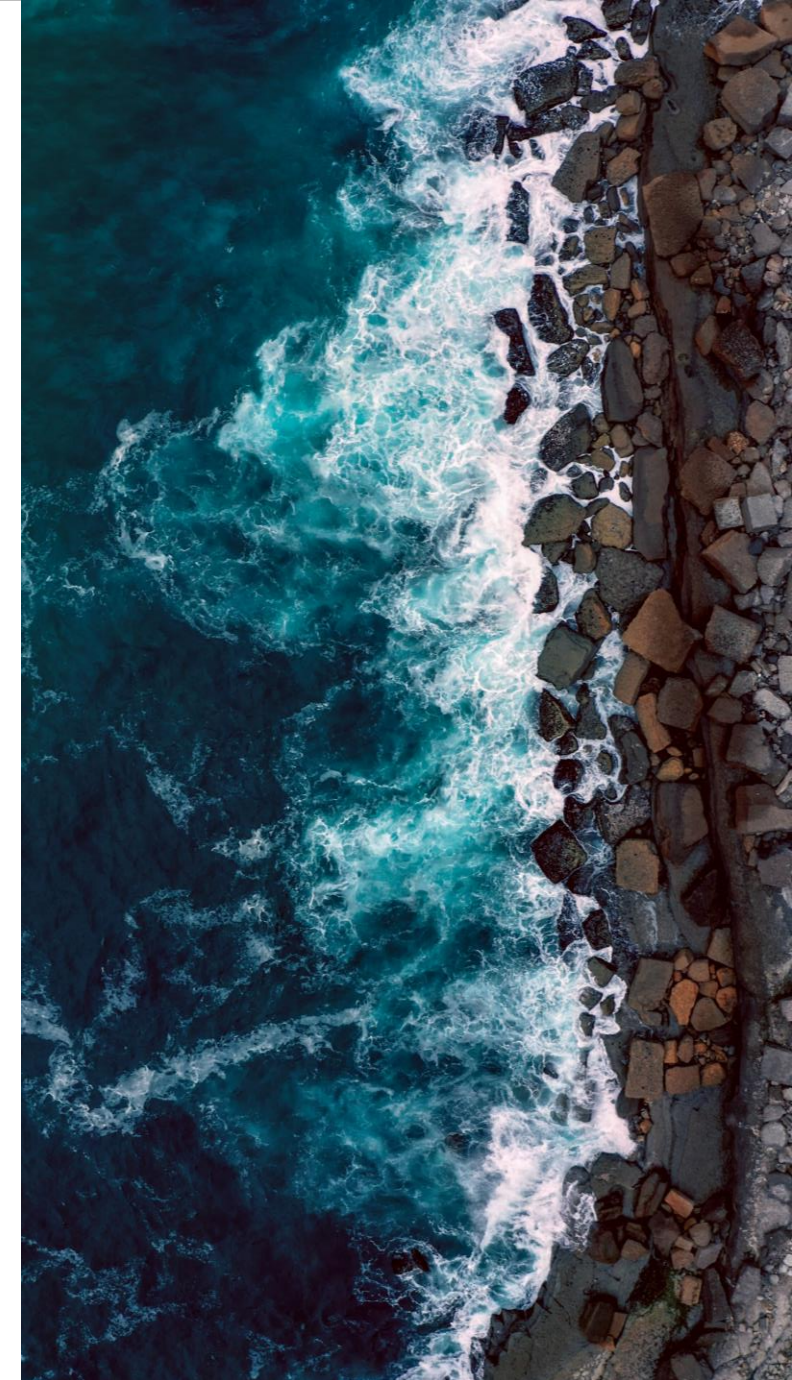
The research is relevant across all sectors and will support boards and their businesses. It focuses on practical recommendations on how boards can be fit to thrive in a more sustainable future.

Phase 2 takes a closer look at two trends from Phase 1:

The rise of Investor Stewardship

Handling Sustainability Data: from box ticking to sustainable value creation

Stewardship

The time for the real economy to transition, in earnest, to a sustainable model is now.

The other end of the telescope: the people perspective

- The physical system is damaged and the implications for interconnected economic and financial systems are real and profound.
- Many externalities threatening the physical system are produced by public corporations
- Most of their shares and bonds are held by asset managers.
- Business model change at the corporate level has remained small.
- The ultimate holders of most of the assets are individuals.
- Fostering a culture of stewardship is critical for resilient markets.
- Good stewardship = accountability, but also empowerment. The creation of enabling market conditions for sustainability leadership.

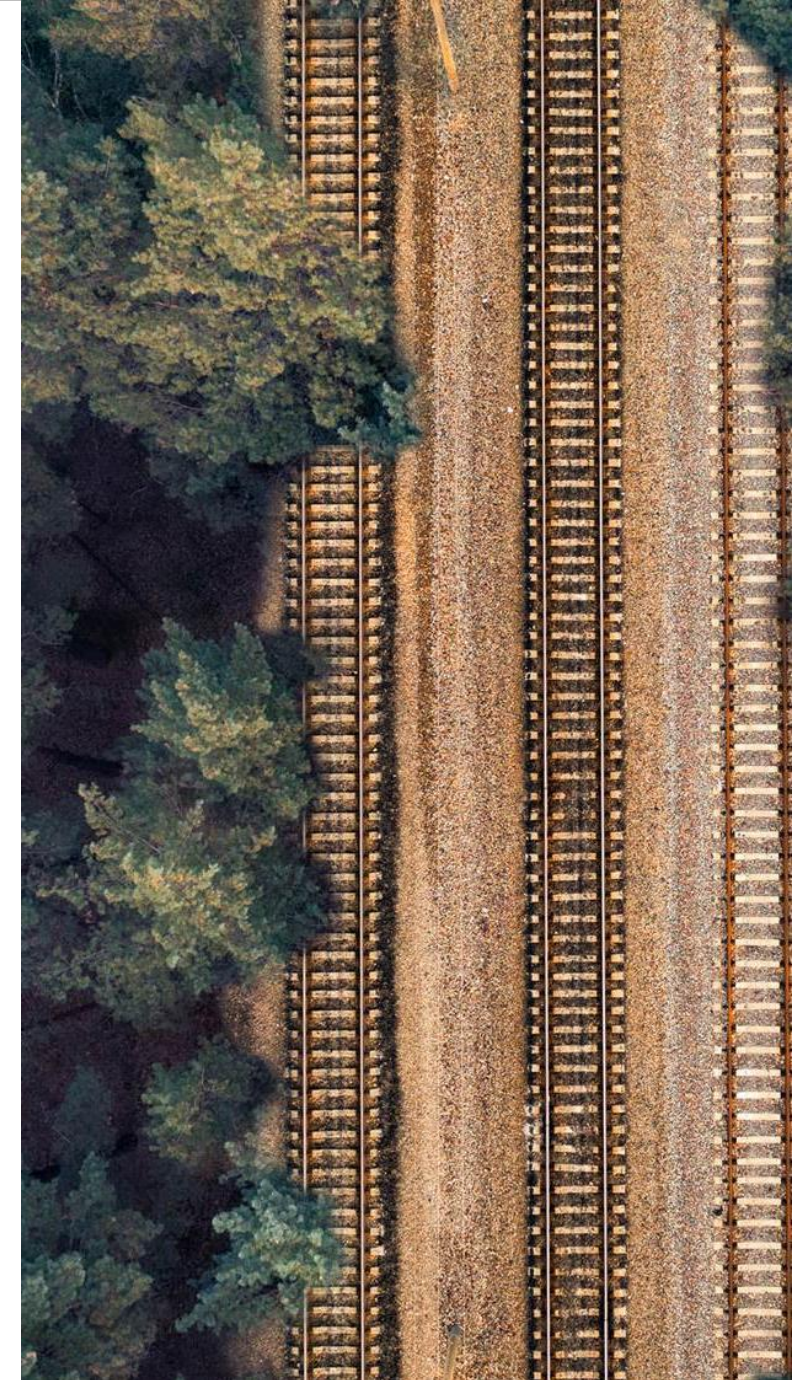

Stewardship

The time for the real economy to transition, in earnest, to a sustainable model is now.

Key findings

- Shareholder voting influence
- Private engagement influence
- Legislation influence
- Systemic pressures

Stewardship

Private Engagement

The purposeful dialogue between companies and shareholders to achieve targeted outcomes

- Offers a continuous and flexible approach where investors can directly influence corporate behaviour through open dialogue and negotiation.
- Often preferred by asset managers over the more adversarial voting channel.
- Overcomes blunt “one-size-fits-all” approaches.
- Enables the accumulation of social capital over time between investors and companies.
- Collaborative engagement between like-minded asset managers leverages economies of scale

Stewardship

Voting

Transparent mechanism for shareholders to support, challenge, and hold companies accountable by voting their shares

- Today, voting policies increasingly define expectations regarding board oversight of issues beyond the conventional remit of governance.
- Trend toward integrating more sustainability-related provisions into asset managers' stated governance expectations.
- Heavily shaped by legal and regulatory contexts.
- Environmental and social resolutions mostly focused on disclosure requests.
- So far, limited impact as a lever of corporate sustainability.
- More effective when used strategically in conjunction with other levers

Stewardship

Questions for Boards

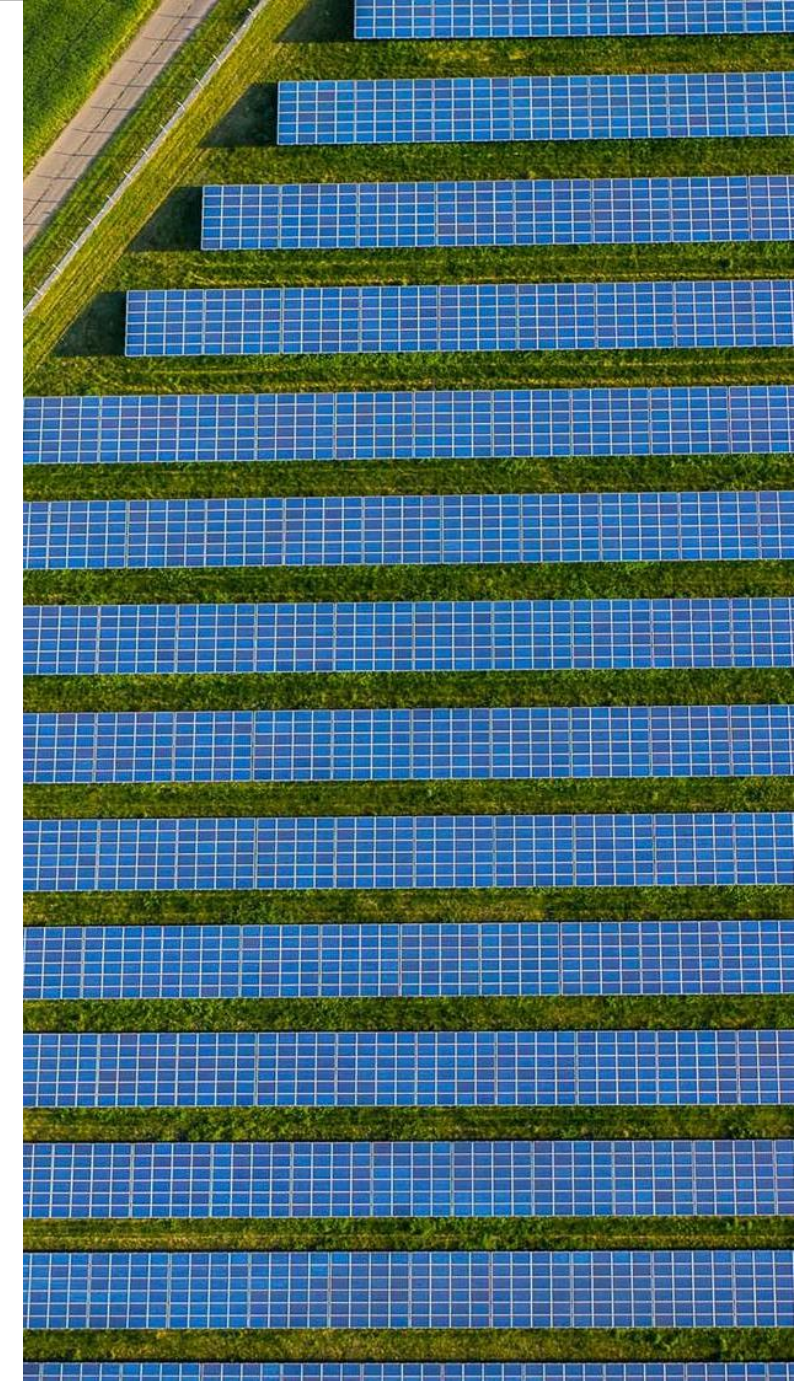
1. Do you devote bandwidth to understand risks and drivers of sustainable value creation?
2. Do you have board governance to oversee these risks and capture market opportunities for sustainable solutions?
3. How do you engage with shareholders re the influence of sustainability pathways on your organisation?
4. How do you oversee alignment of sustainability commitments with targets, business strategy, leadership incentives, and capital allocation decisions?
5. What specific changes in strategy, processes, and leadership actions are required to embed sustainability into your competitive advantage?
6. Do you ask senior management to perform stress tests aligned with the Paris Agreement and Nationally Determined Contributions?

Stewardship

Questions for Boards

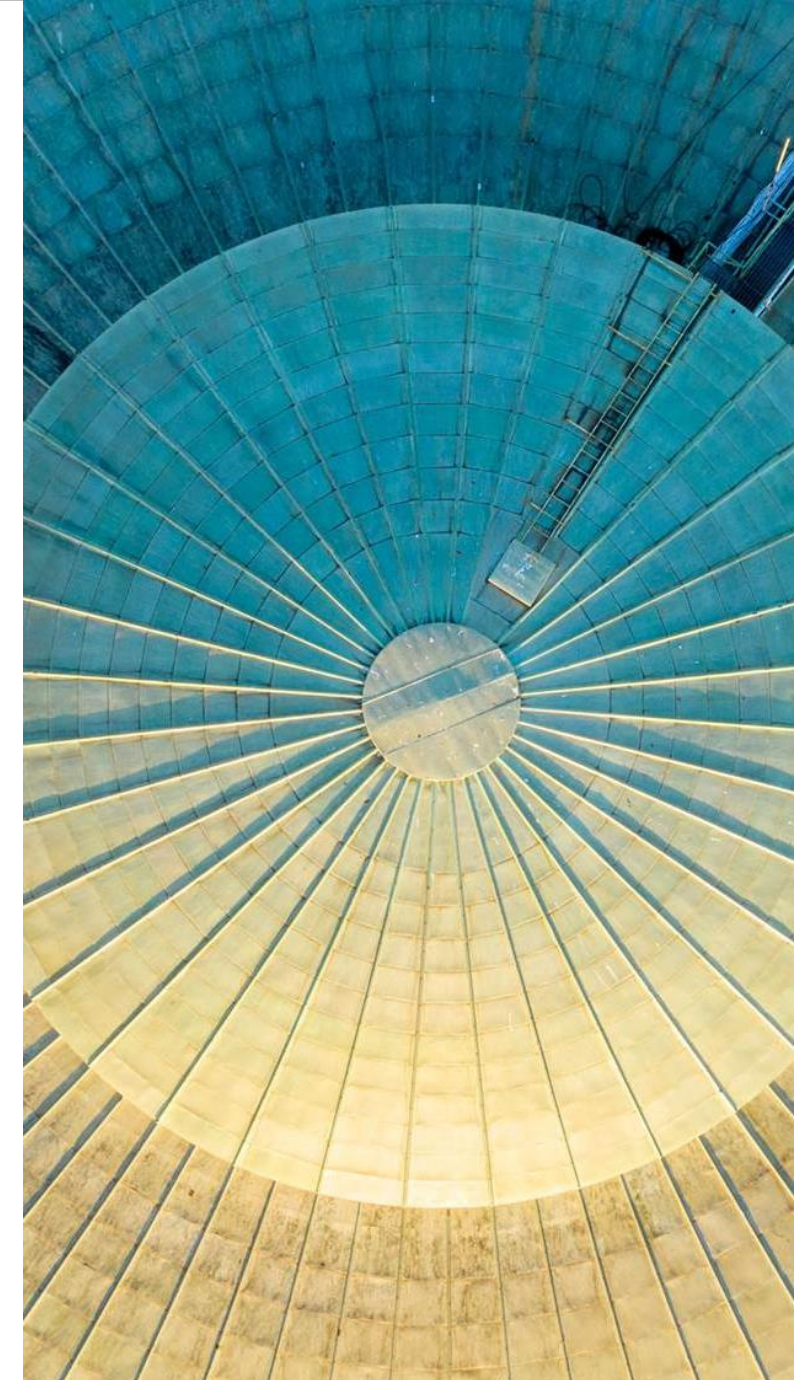
7. Do you challenge senior management to embed regenerative principles and resilience in your core operations?
8. How do you deliver sustainability data that is comprehensive, accurate, and comparable? Do you transparently disclose systems behind target-setting and quality of sustainability data collection?
9. How do you manage shareholder expectations in the face of potential trade-offs between sustainability commitments and near-term profitability?
10. What mechanisms exist to equitably integrate diverse shareholder views into board-level strategic discussions?
11. How are you staying ahead of shifts in institutional investors' priorities driven by climate, nature-related and societal trends?
12. Do you contribute to industry-wide sustainability efforts? Are you leveraging your influence to support sustainability regulation and advocate for a redesign of market conditions to reward sustainable business practices?

Stewardship

Questions for Asset Managers

1. Do your voting policies encourage investee companies' sustainable value creation; and do they provide guidance regarding your expectations?
2. How do you advise investee companies on material topics, so short-term portfolio performance does not create long-term systemic insecurities?
3. Are you considering the 'additionality' of your investments by seeking to create a positive change as a result of your ownership position?
4. Do you model investees and stress-test cash flows under various sustainability scenarios? Is cost of carbon apparent?
5. Do you hold investee companies accountable for misalignment between sustainability commitments and incentive structures?
6. Do you vote against directors who fail to consider material sustainability factors in their oversight, accountability and strategic decision-making?

Stewardship

Questions for Asset Managers

7. How do you use your influence to unlock the sustainability upside of your portfolio?
8. Do you engage with investee companies to align their lobbying practices with sustainability commitments?
9. Do you support market reforms to incentivise pursuit of sustainability and make climate-neutral and nature-positive products more competitive?
10. How to collaborate with other investors to drive sustainability engagement?
11. Are you transparent with stakeholders about the potential of stewardship to achieve its intended purposes and its limits as a lever of effective change?
12. How can you engage in policy advocacy to drive an enabling regulatory framework? Do you have procedures to oversee policy advocacy efforts?

Sustainable value creation

The use of relevant impact data and wider information in strategic decision-making

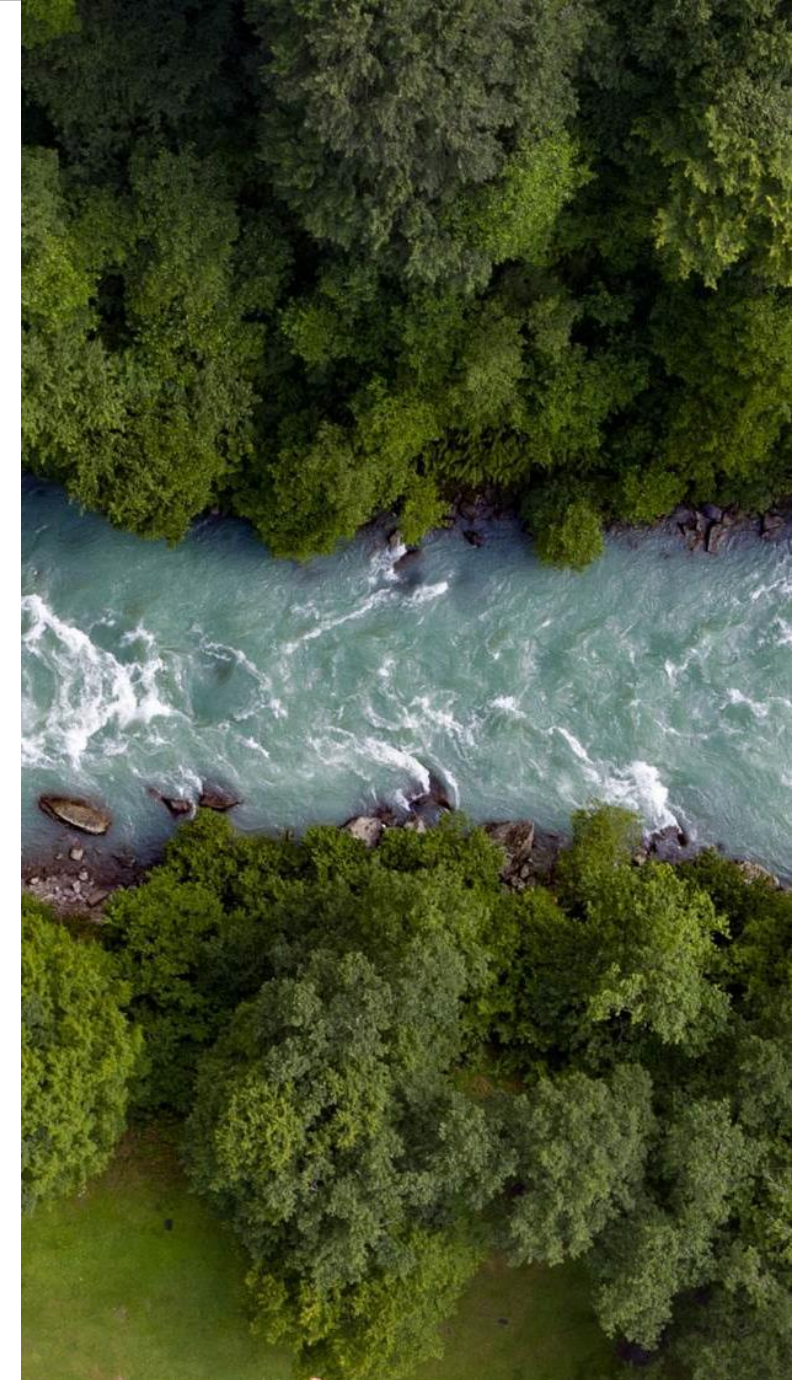
- How boards use sustainability-related impact data and wider information to inform and integrate sustainability-related factors into company strategy & decision-making
- Phase 1: sustainability impact data primarily to meet legislative compliance, or the needs of stakeholders. “Box-ticking”...
- ... as opposed to harnessing data to understand sustainability impacts.
- Allows boards to create long-term integrated strategy to realise value for stakeholders, the environment and wider society: ‘sustainable value creation’.
- Drivers for alignment of business activity and the sustainability needs of people and planet are existential.
- Boards must address sustainability risks and opportunities to survive and thrive, both in the short and long term.

Sustainable value creation

Insights from 12 food sector company boards that are leading the way in various aspects of sustainability:

- use sustainability impact data to inform strategic direction and decision-making
- incorporate wider sustainability impacts into their thinking, beyond their core mission
- receive, and are further exploring, 'decision-useful' sustainability impact data, alongside financial metrics
- use data and information sources beyond those required for compliance; innovate new metrics;
- work with higher education and other partners to create new knowledge to inform strategic decision-making
- harness stakeholder information, and horizon scan for sustainability trends or opportunities.

Sustainable value creation

Challenges:

- pressures from VUCA operating environment, plus stakeholder expectations, result in a short-term survival focus, crowding out sustainability innovation, long-term decision-making or business model transformation
- heavy compliance burdens distract from strategic thinking & risk assessment
- a board mindset that does not recognise, or fully understand, sustainability risks and opportunities as well as limited ability to interrogate complex, and often uncertain, sustainability-related data and wider information
- challenges with data access, trust, assurance and synthesis into 'decision-useful' insights and implications; as well as data and information gaps, particularly in relation to sectoral data standards
- immature frameworks to support and enable strategic decision-making that integrates financial and sustainability data and wider information.

Sustainable value creation

Ways forward:

- Further thinking about Purpose, Governance and Ownership
- Improve the board's ability to absorb and reflect on sustainability-related data and wider information
- Improve sustainability impact data access, presentation and use
- Engage in pre-competitive collaboration within sectors and supply chains to support comparable sustainability-related data collection frameworks and metrics, and resolve sustainability challenges
- Develop a supportive ecosystem of advice and finance for purpose-driven start-ups

Sustainable value creation

Questions for Boards: I. Scene Setting

1. How do you incorporate sustainability impacts, risks and opportunities when setting the strategic direction of your organisation?
2. Does your purpose or mission statement indicate the sustainability-related value you bring to society?
3. Do you include sustainability aspects comprehensively in your risk register?
4. How does your overall governance and ownership model support and enable the realisation of your purpose?
5. How can you ensure and improve greater similarity of purpose with your investors, or clients?
6. How do you provide a more effective and complementary role to the executive for horizon scanning and strategic foresight on sustainability risks and opportunities, and other external trends?

Sustainable value creation

Questions for Boards: II. Accessing and using the right data

7. What sustainability-related impact data do you need? Are you receiving it in a format that best enables you to make strategic decisions? Is it effectively integrated with your financial data?
8. What wider information, say, on sustainability-relevant trends do you need? How could you get this?
9. Do you focus predominantly on climate-related issues, or are you thinking about wider social and environmental risks and opportunities?
10. Does the impact data you receive indicate its source? Are you assured that it is consistently produced and verified?
11. Are the right company departments and people in your company responsible for bringing you quality-assured sustainability impact data, and related insights?
12. How do you access and consider data and wider information about your impacts and dependencies on stakeholders, as well as their needs and concerns, and/or jointly consider ideas about how you could move forward?

Sustainable value creation

Questions for Boards: II. Accessing and using the right data

13. Have you considered having an advisory board, or using external experts, to support your consideration of material sustainability issues?
14. How do you assess complex decisions or options, which include sustainability dimensions? Are you getting access to sufficient data to make well-informed decisions, based on reliable analysis of any potential trade-offs?
15. Could greater use of digitalisation, visualisation, and AI enable your sustainability impact data to be decision-useful, and/or help sense-check your decision-making processes? How would you guard against any inaccuracies, or bias, in the use of AI results?
16. How do you create space for blue skies thinking about new sustainability-related innovation opportunities, or impending threats to your access to resources, or capital?

Sustainable value creation

Questions for Boards: II. Accessing and using the right data

17. Does your board need to develop further understanding of material sustainability issues, as well as the nature, and relative reliability of assurance, of sustainability impact data and wider information?
18. Do you have the optimal number and diversity of independent NEDs, with the right expertise?
19. Does your board chair, culture and available time enable and allow a good level of challenge by board members?
20. How could you, as individual board members, or as a group, network and/or collaborate with peers on boards from different sectors and business models to increase your awareness of what does and doesn't work in accessing and using data to realise sustainable value creation?

Thank you

Overblik over de væsentligste ESG-reguleringer

v. Linda Nielsen, Professor og doktor i jura v. Det Juridiske Fakultet, KU

Linda Nielsen

Professor og doktor i jura v. Det Juridiske Fakultet
Københavns Universitet

Linda Nielsen er ekspert i bæredygtighed og finansret. Hun har været medlem af EFRAGs europæiske laboratorium, der beskæftiger sig med en taksonomi vedrørende det fremtidige EU-direktiv om rapportering af virksomheders bæredygtighed (CSRD). Linda har desuden erfaring som bestyrelsesformand i en pensionskasse, i en bank og som næstformand i en investeringsforening.

Hovedprincipper og Huskeregler

- Fra blide globale principper til hårdtslående EU-regler
  - men FN/OECD har stadig betydning, og nye handlepligter i EU-regi
- EU follow the money
  - bæredygtighed er adgangsbillet til lån og investering
- Brussels-effect – ud over EU's grænser
- EU regel-tsunami medfører behov for at navigere og prioritere
  - hav orden i penalhuset og brug fornuftige skøn (BJR)
  - kommuniker klart om hensyn, prioriteringer og begrundelser
  - ingen politikker er bedre end deres implementering

Temaer

- **E, S, G** - nu især klima
- men biodiversitet og sociale forhold på vej
- Dokumentation og data bliver en udfordring – AI et hjælpemiddel

E, Environment: Miljø og klima, forurening, vand, biodiversitet og cirkulær økonomi

S, Social: Arbejdstagerrettigheder, forbrugere og påvirkning af lokalmiljøer mv

G, Governance: Business conduct, anticorruption, organisation

EU's regler

EU's regler

Taksonomi-forordningen

- Hvornår er en aktivitet "bæredygtig"?
- Tekniske screeningskriterier
- Do no significant harm
- Rapportering

Disclosure-forordningen (SFDR)

- Transparens og rapportering til investorer
- Præ-kontraktuelle og periodiske rapporter
- Klassifikation af finansielle produkter (art. 6, 8 og 9)

Direktivet om bæredygtighedsrapportering (CSRD)

- "Årsregnskabsloven" med revisionspligt
- Tager bæredygtighedsrapporter til et helt nyt niveau
- Dobbeltvæsentligheds-vurdering

Due Diligence direktivet (CSDDD)

- Pligtmæssig due diligence
- Negativ impact i "aktivitetskæden"
- Miljø og menneskerettigheder
- Civilretligt erstatningsansvar

Flere EU-regler på vej

- **Forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde – vedtaget**
  - Gælder også forsyningskæder
  - Sanktioner: Bøde samt evt. at varerne trækkes tilbage og konfiskeres ved grænserne
- **Kønsbalancedirektiv - vedtaget (EU 2022/2382)**
  - Medfører ophævelse af ÅRL § 99 b
- **Green Claims-direktivet - vedtages tidligst i 2025**
  - (ikrafttræden 2027-28?)
  - Forbyder greenwashing og vildledende produktinformation
- **Afskovningsdirektiv (EUDR) - vedtaget, ikrafttræden er udskudt**
  - Ikrafttræden udskudt efter pres fra stater og virksomheder
  - Specifikke råvarer/produkter, fx træ, kakao, kaffe, soya, kvæg, palmeolie. Krav om due diligence og sporbarhed for at kunne handles og importeres til EU.

Finansområdet

Lån

- Hvilke fordele kan opnås ved bæredygtighed?
- Hvad kræver bankerne?

Investering

- Hvad bør udelukke eller exitte investering?
- Hvordan administreres aktivt ejerskab?
- Investering i “sorte selskaber”?

Greenwashing og markedsføring

Greenwashing og greenhushing

- **Danmark**
Markedsføringsloven NYE ANBEFALINGER om virksomheders miljømarkedsføring (2024)
Krav om korrekte, præcise, relevante, klart formulerede anprisninger
- **EU**
Green claims (grønne anprisninger)
- dansk praksis bliver i store træk til EU-krav

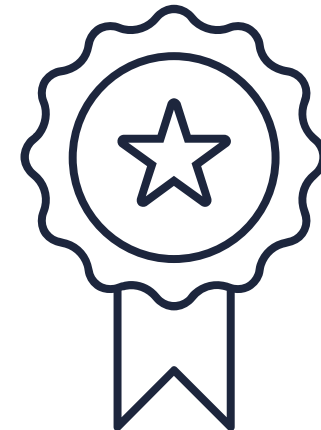
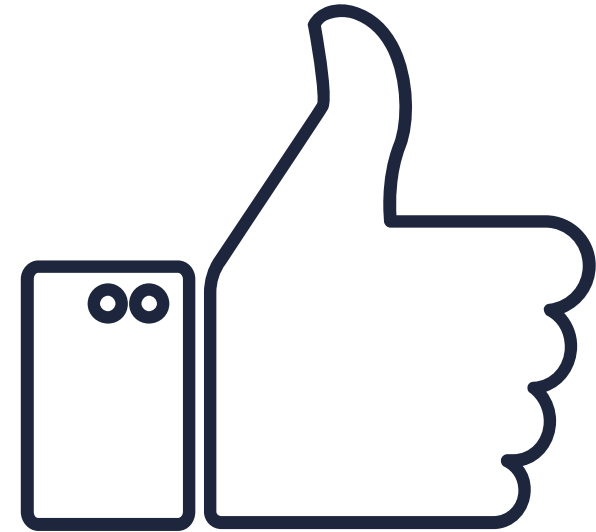
Praksis

- Forbrugerombudsmandens praksis er restriktiv
  - Eksempler fra praksis:
  - Ingen “hjemmelavede mærker”
  - Ikke “blandt de bedste”
  - Ingen bred pensel

Anbefaling

- Vær varsom med generelle udsagn om bæredygtighed
- Høj dokumentationsbyrde for miljø og klimapåstande
  - uden forklaring
- Fuld LCA (Life Cycle Assessment)

Danish Crown

Frikendes i landsretten for at sloganet
”*Dansk gris er mere klimavenlig end du tror*”
er vildledende (anses for et relativt udsagn)

Dømmes for vildledning ift mærkningsordningen

”*Klimakontrolleret gris*”
(ingen uafhængig kontrol LCA)

Anke til Højesteret, men sagsøgte har taget
bekræftende til genmæle.

Og hvad med værdiskabelsen?

Undgå kun at tænke i compliance og tick the box – men i muligheder

IRO – Impact, risks, opportunities – **AI kan hjælpe !!!**

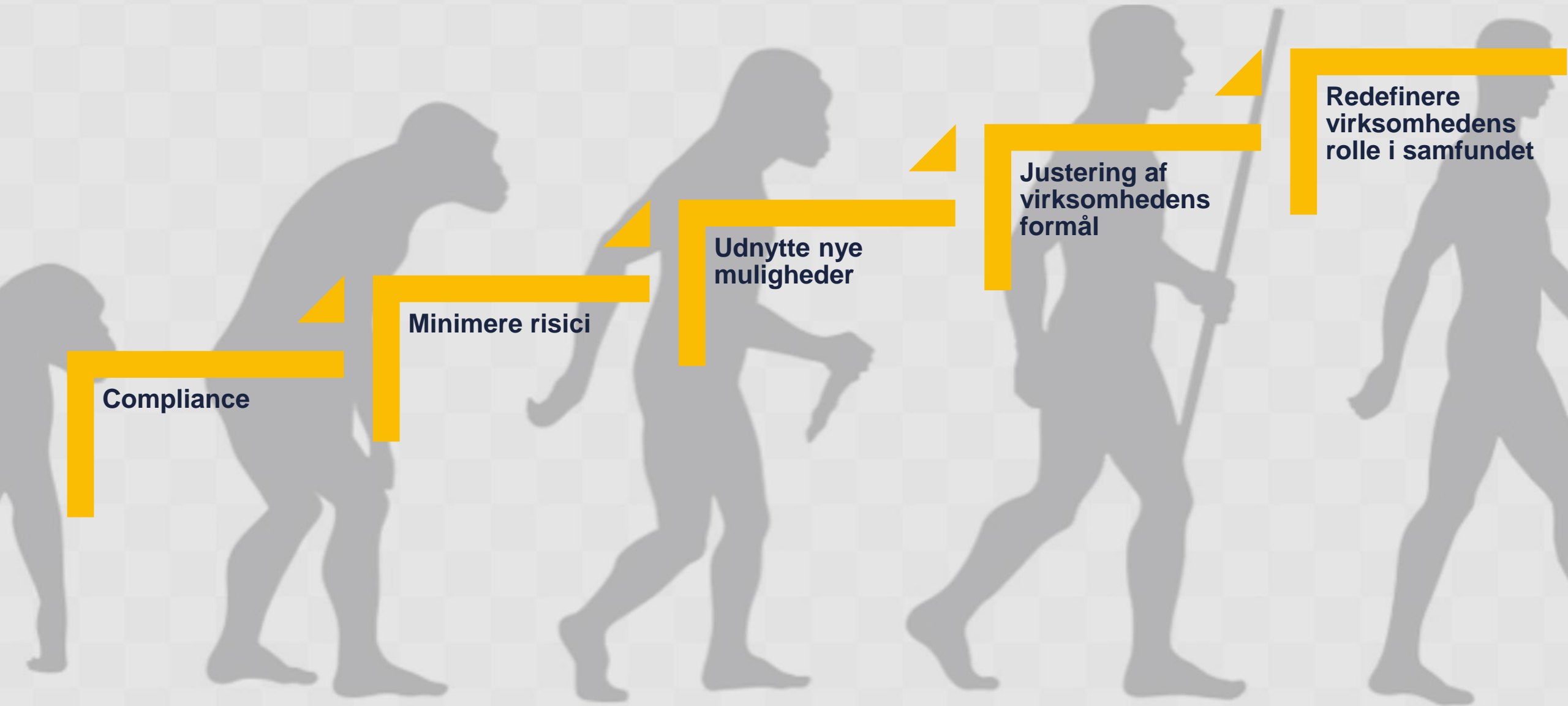

Fra compliance til værdiskabelse

Compliance	Værdiskabelse
Compliance-silo	Strategisk forankring i topledelsen
Kommunikation og marketing	Strategi og forretningsudvikling
Kortsigtede løsninger	Langsigtede løsninger
Brandlukning (whistleblowing, skandalesag)	Løbende risikovurdering
Tilsynsvirksomhed (undersøgelser, inspektion)	Løbende kontakt med tilsynsmyndighed
Reaktion på tilsynsmyndighed	Monitorering og control
Opfølgning og kontakt til myndigheder	Kommunikation og efteruddannelse
Showstopper	Compliance-kultur

Fra compliance til værdiskabelse

Sustainable finance

ESG som forudsætning for finansiering

v. Joachim Kundert Jensen, Partner, DLA Piper Denmark

Joachim Kundert Jensen

Partner, Finansiering
DLA Piper Denmark

Joachim Kundert Jensen rådgiver især om finansieringsretlige emner, herunder akkvisitionsfinansiering, projektf finansiering, struktureret finansiering, obligationsudstedelser, aktivfinansiering og venturekapital.

Globale “practice groups”

Our practice groups

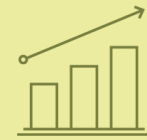
CORPORATE

EMPLOYMENT

FINANCE, PROJECTS AND RESTRUCTURING

INTELLECTUAL PROPERTY AND TECHNOLOGY

LITIGATION AND REGULATORY

REAL ESTATE

TAX

Sustainable Finance

Hvad er det?

Ifølge EU Kommissionen:

“finance to **support economic growth** while **reducing pressures on the environment** to help reach the climate- and environmental objectives of the European Green Deal, **taking into account social and governance aspects**”

---

med andre ord:

“Nudging” af finansverdenen med henblik på at accelerere den grønne omstilling, under hensyntagen til sociale og governance-forhold

Væsentlige elementer

Taksonomi

Compliance test

- Er en specifik økonomisk aktivitet miljømæssigt bæredygtig
- Testen kræver rapportering vedrørende konformitet med 6 miljø-mål

Disclosure

Vurdering og offentliggørelse af hvordan bæredygtigheds-elementer bliver vurderet i en investeringsproces

Art. 6 - Funds without a sustainability scope

Art. 8 - Funds that promote environmental or social characteristics (light green)

Art. 9 - Funds that have sustainable investment as their objective (dark green)

ESRS

European Sustainability Reporting Standards

Tiltænkt at sikre en højere grad af sammenlignelighed i bæredygtighedsrapportering.

Hvad ser vi i markedet?

Corporate bonds

Green Bonds / Grønne Obligationer

Sustainability Linked Bonds

Social Bonds

USA?

Elementer

- Grønt formål – ofte relateret til specifikt grønt projekt
  - Specifikke targets (baseret på DD)
  - Margin-justering (ikke default)
  - Stigende grad Green Financing Frameworks for store udstedere (med etablering af ESG Finance Committee)
  - Ekstern opinion om hvorvidt Framework er konformt med ICMA's Green Bond Principles
  - Rapportering – følger ICMA's "Harmonized Framework for Impact Reporting"
- Greenwashing risiko – øget fokus (særligt pga lang løbetid)
- Social bonds – sjældne men i givet fald public interest / charitable funding
- USA? Trump?

Hvad ser vi i markedet?

Corporate Loans

Sustainability Linked Loans
dominerer (stadig...)

Social loans / Governance lån

Elementer

- Banker ctr Direct Lenders
- DD specifikke KPI'er
- Sustainability Breach – default vs margin-justering (evt donationer)
- Amendment Events (fx salg af aktiv)
- ESG Controversy clauses (væsentlige negative begivenheder)
- Ekstern verifikator – stigende marked (konkurrenceret!)

- er sjældne (noget er dog indirekte dækket)
  - Menneskerettighedspolitikker
  - Codes of conduct

- Lånedokumentation
  - Sustainability Linked Loan Principles (SLLPs)
  - Sustainability Loan Linked Principles Guidance
  - LMA baseret (inkl. LMA ESG bestemmelser or term sheet)
  - Datakrav varierer (DD specifikke – øget detaljeringsgrad)

...new kid in town...

Transition Finance

“Transition finance is no longer just a bullet point on a list of key themes to watch in the coming year. It is the theme that all the others now fall under.”
– Nordea (Sustainable Finance Head)

Elementer ctr ”traditionel” sustainable finance

Purpose

– ”general corporate purposes”

- Relateret til overgangen til en grønnere virksomhed
- I modsætning til måltallene for forskellige emissioner etc. (grønt impact)

Fx:

- SEVs investeringer i grønt anlæg
- Oddfjells investeringer i skibe (anlægsinvesteringer til omlægning)

Fordel

– Finansiering af rejsen – ikke kun resultatet

Hvad ser vi i markedet?

Venture and growth

- Stadig (relativt) upåvirket

Bemærkning

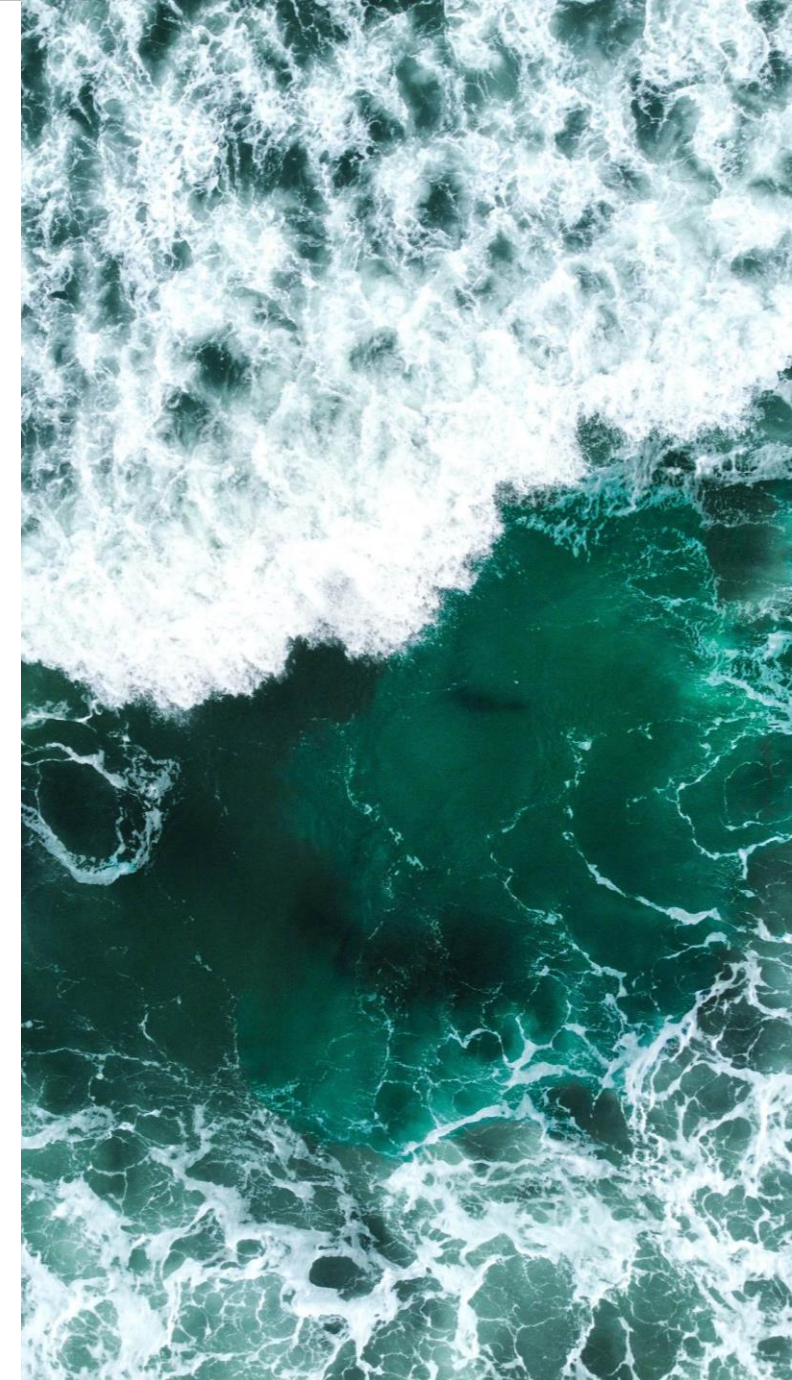
- Paradoksalt da mange vækstvirksomheders produkter er centreret om bæredygtighed....
- Formentlig på baggrund af US forbillede.

Hvad ser vi i markedet?

Konklusion

- Stadig i (rivende) udvikling
- Overvejende sustainability linked lån (men obligationer i udvikling og forventningen er, at **transition finance** overtager førertrøjen)
- Tiltagende detaljerighed i KPIerne
- Tiltagende frygt for greenwashing
- Dokumentation bliver hurtigt standardiseret
  - LMA tilpasser hurtigt (til UK market)
  - Margin-justeringer ctr defaults (øget forekomst af donationer ved margin-justering)
    - Margin ratchets – 0,05%-0,25%
  - Troværdighed i data er afgørende
- Venture & Growth stadig upåvirket

Spørgsmål?

Pause

Efter pausen: Væsentlighedsanalysen - i forbindelse med bæredygtighedsrapportering (CSRD)

Væsentlighedsanalysen

- i forbindelse med bæredygtighedsrapportering (CSRD)

v. Linda Nielsen, Professor og doktor i jura v. Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

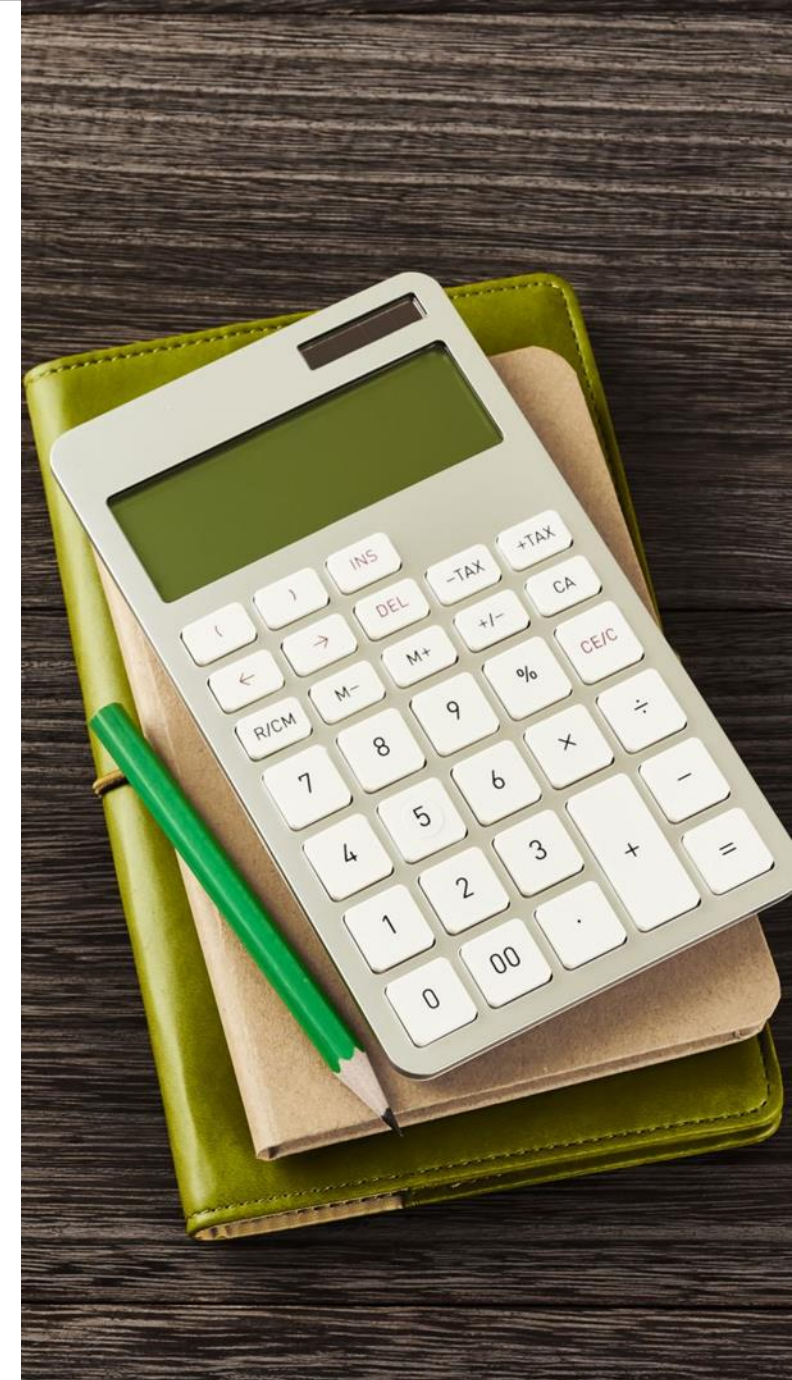
CSRD og Årsregnskabsloven (ÅRL)

- CSRD er implementeret i ÅRL, mens ESRS er direkte gældende ret i Danmark
- Trinvis implementering af rapporteringspligt
- Sammenhæng med CSDDD
- Der er mere på vej, fx særregler for SMV i høring og finansielle virksomheder forventes
- **Mere data, meget mere data – og pålidelige data**

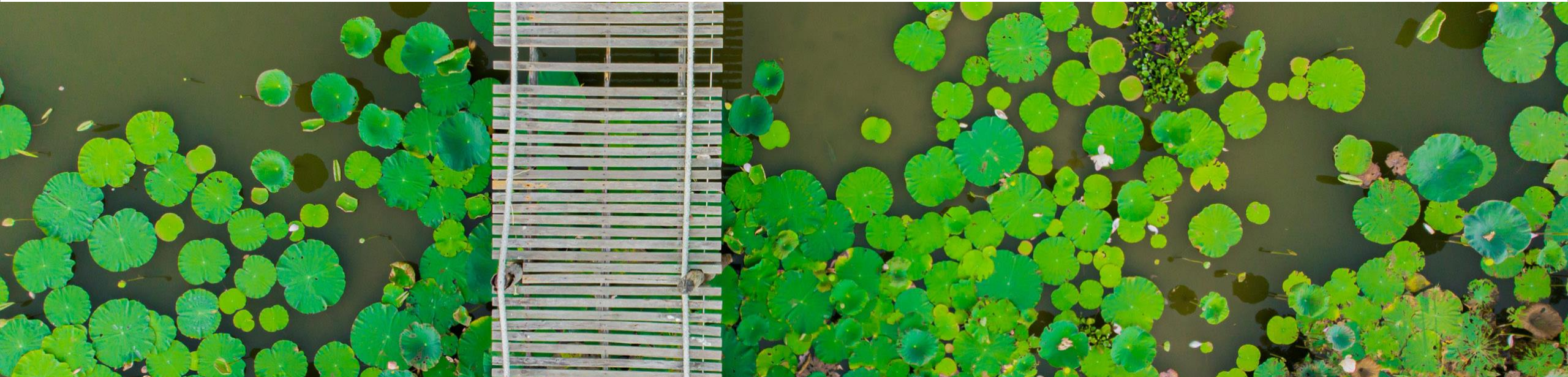
Årsregnskabsloven

- Samfundsansvar, § 99 a
- Underrepræsenteret køn
  - - ÅRL § 99 foreslås ophævet fra 2025 med virkning for 2024
  - - Reglerne i selskabsloven § 139 c gælder stadig
  - - Ny § 107 f foreslås (kønsbalanceloven)
- Mangfoldighed, § 107 d

Principper

- Historisk, fremadskuende, kort- mellem- og lang sigt, kvantitativ-kvalitativ
- Særregler for moderselskaber, datterselskaber og tredjelandes virksomheder
- Særregler for SMV med enklere krav

ESRS – direkte bindende

Væsentlighedsanalyse

- Aktuel eller potentiel negativ impact (indvirkning)
- På mennesker eller miljø
- På kort, mellemlang eller lang sigt
- Operations upstream og downstream i værdikæden (produkter og services, business relationships)
- Stor mængde data, høj kompleksitet, uklarhed om begreber og definitioner
- Giver oplysninger værdi for dem der er rettet til (krav til ressourcer, kompetencer og administration)

EFRAG cross-cutting standards

ESRS 1 *General requirements*

ESRS 2 *General disclosures*

TOPICAL STANDARDS

Environment

ESRS E1
Climate change

ESRS E2
Pollution

ESRS E3
*Water and marine
resources*

ESRS E4
*Biodiversity and
ecosystems*

ESRS E5
*Resource use &
circular economy*

Social

ESRS S1
Own workforce

ESRS S2
*Workers in the
value chain*

ESRS S4
*Consumers and
end-users*

ESRS S3
*Affected
communities*

Governance

ESRS G1
*Business
conduct*

Eksempler fra praksis

Novo Nordisk har i 2023-rapporten igangsat forberedelsen til CSRD i 2024 med en dobbelt-væsentlighedsvurdering, omfattende bl.a. præsentation af deres værdikæde samt indvirkninger, risici og muligheder (IRO).

AP Pension har foretaget en dobbelt væsentlighedsanalyse og forholdt sig til sin værdikæde og interesser. Rapportering for 2024 forventes at omfatte ESRS 2 samt E1, S1 og G1.

Carlsberg har ambitiøse mål med bl.a. "Together Towards ZERO and beyond" og en "stand-alone Human Rights Report" samt en række partnerskaber. De arbejder også med balancen mellem vækst og bæredygtighed med buzzordet "regenerativ". En vigtig del af strategien er brugen af data til at overvåge og justere deres bæredygtighedsinitiativer.

Ørsted gør i 2023-rapporten rede for deres due diligencepolitikker både i forhold til inside-out og outside-in perspektivet. De beskriver her, hvordan de afdækker de væsentligste risici og samarbejder med stakeholders. Derudover gøres der rede for de enkelte due diligence skridt i de enkelte afsnit i bæredygtighedsrapporten. Ørsted har identificeret en række områder som væsentlige: ESRS E1, E4, E5, S1, S2, S3 og G1.

Pandora har et mål om at opnå en ligelig fordeling blandt kønnene i 2030 og har udstedt obligationer, som er bundet op på mål om kønsdiversitet ("Selvvalgte strafrenter skal sætte fart i Pandoras kvindemål").

Nykredit 2023 rapport: "In 2024, we will also work on implementing ... AI and developing the skills of designated colleagues in the use of AI. Our colleagues should be able to navigate and benefit from the new ways of working".

CIP benytter ordet "value creation" 13 gange i ESG rapporten, og omtaler bl.a. markedsføringsværdi, i forhold til investorer, i forhold til konkurrencedygtighed i udbudsrunder, og at undgå værditab som følge af fx tyfoner, orkaner mv.

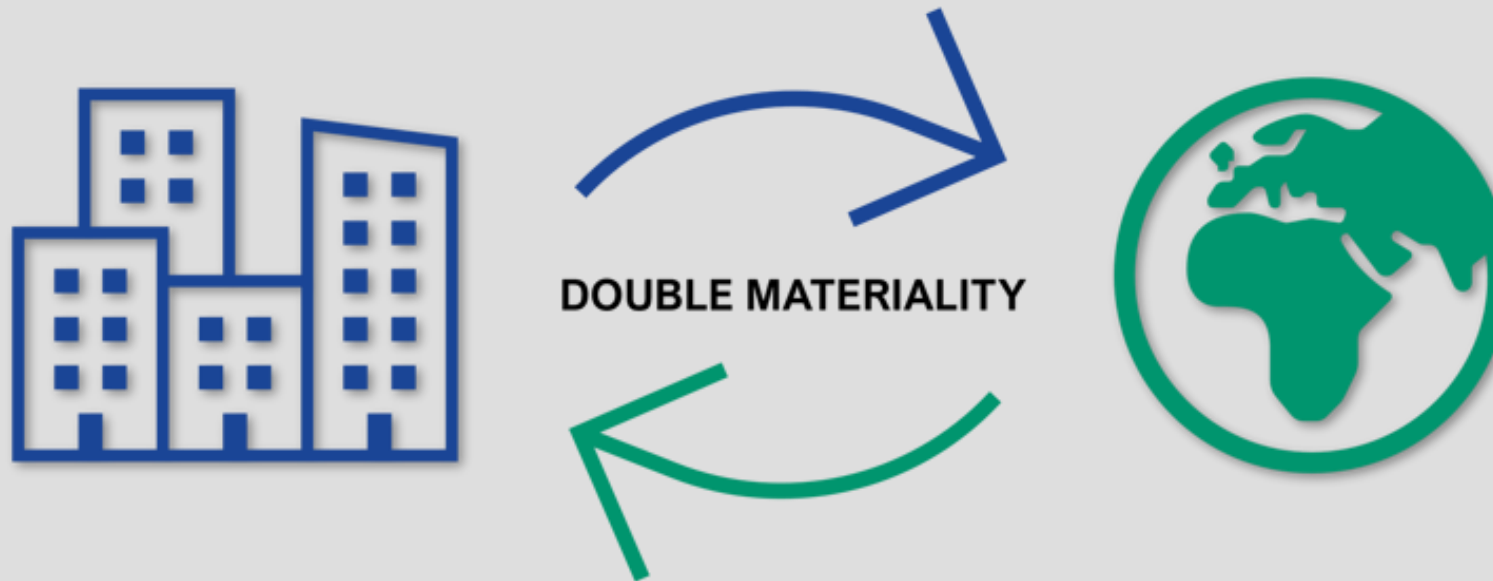
TRACKING CARBON EMISSIONS AT EACH STEP OF THE VALUE CHAIN

Væsentlige principper

- Risiko for dataoverload - behov for begavet implementering
- Prioriter principper for implementering
- Transparens sammenlignelighed, fit for purpose, adds value for users,
- Mange skøn giver mulighed for fortolkning

Undgå datapunktspanik

Center for Strategisk CSRD

- "Sådan har virksomhederne knækket koden til CSRD":
- CSRD fungerer som katalysator for fundamentale overvejelser om virksomhedens forretningsmodel
- Fremmer innovation
- Virksomheder, der gør det godt på ESG, belønnes for deres indsats, fordi aftrykket bliver sammenligneligt
- Vigtigt først at opbygge et solidt og robust fundament, før automatisering, og at virksomheden er med hele vejen
- Vigtigt med stærkt samarbejde i virksomheden om ESG.

Undgå datapunktspanik

- Finans: "Klimakrav får skylden for at bremse Europa: Nu gør store danske virksomheder op med skræmmebilledet".
- Lena Serpa fra Mærsk betoner: "Jeg synes det er et skræmmebillede, der er blevet malet op omkring de nye rapporteringskrav. Det er blevet brugt som eksempel på, hvad der er galt med EU. Men med den retorik risikerer man at overse de fordele, vi rent faktisk kan få ud af det".

10 anbefalinger til bestyrelsens arbejde med CSRD

1. Tone at the top
2. CSRD kobling til strategien
3. Dobbeltvæsentlighed
4. Inddragelse af interessenter
5. Undgå "datapunkts-panik"
6. Det rette hold
7. Nye regnskabsbrugere
8. Partnerskaber
9. Incitament
10. En læringsrejse

Note: Disse anbefalinger baserer sig på interviews og dialog med virksomheder og bestyrelser i store danske virksomheder, omfattet af CSRD fra 2024.

AI og digital understøttelse af bæredygtig udvikling - case

v. Camilla Kampmann, Client Executive, IBM Denmark

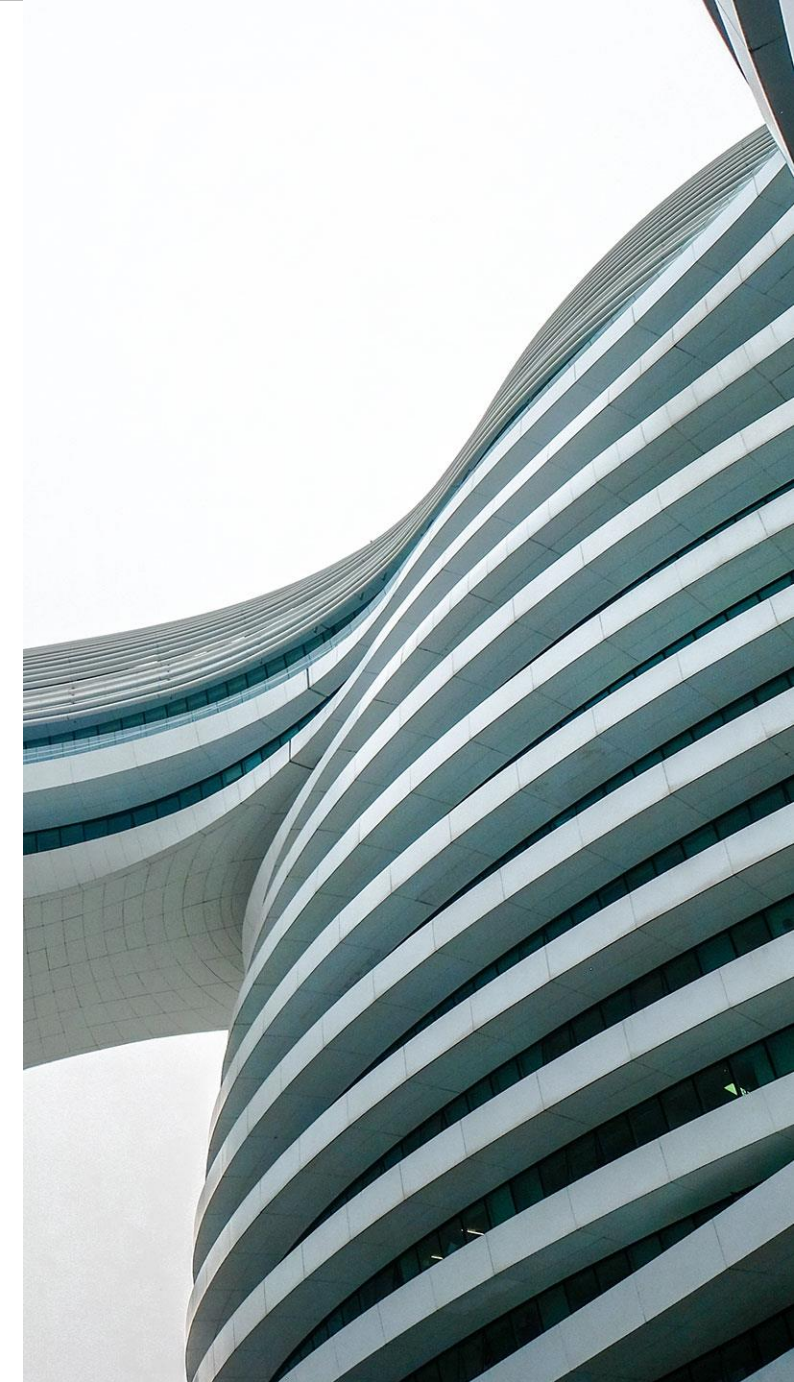
Camilla Kampmann

Client Executive
IBM Denmark

Camilla Kampmann er Client Executive i IBM Denmark og sidder i bestyrelsen hos JS World Media og PFA Pension. Tidligere har hun bl.a. været Technology Cross Leader i IBM Denmark, Direktør for Cirkulær Strategi og Global Vicepræsident for Oracle. Dertil er Camilla ansat som ekstern lektor ved institut for Business Humaniora og Jura på Copenhagen Business School, med speciale i EU, IT og ESG lovgivning.

What if data could save the planet?

- In the race to reduce emissions, consumption and environmental impacts, everything is on the table. Companies across sectors are looking to transform their business models by prioritizing sustainability in their core operations and meet the growing demands of key stakeholders and conscious customers.
- But organizations can't do it alone. The pursuit of net zero can only truly begin when an organization is able to monitor, track and report on their carbon footprint, energy transition goals and environmental, social and governance (ESG) data.
- Enterprises that want to make a positive impact on the planet while ensuring long-term financial stability need the right combination of strategic partnerships and AI-infused technology to put their business sustainability goals into action

Sustainability is a team sport – and generative AI is the star member

- Use generative AI as source of innovation for sustainability to change how things get done. Don't just automate existing suboptimal processes and way of working.
- Empower employees and partners to adjust their daily tasks and decisions based on data-enabled insights - Through thousands or millions of daily actions, an organizations sustainability strategy brought to live.
- Generative AI has changed the game, making it easier to collaborate faster and effective – in fact, research show ecosystem collaboration is most important – as Scope 3 emissions are both large (making up 65–95% of most companies' carbon impact) and indirect

Is accurate and relevant data the secret to Generative AI?

- For a long time, we have collected data without knowing what to use them for. Now we have this massive swamp of data AI can bring order to – as AI can understand unstructured data and create structure, spot patterns and make connections.
- AI can help us organize, refine and enrich data, so it is easier to consume
- Every conversation starts with generative AI, but ends with data
- EU law requires all large companies and all listed companies to disclose information on what they see as the risks and opportunities arising from social and environmental issues, and on the impact of their activities on people and the environment – when you have organized your ESG report data – why not train your AI on the same data to help you capture the opportunities you report on?

Goodiebox Holding ApS - Denmark

Decision Optimization with CPLEX for improved designing & sourcing of the monthly Goodiebox

Business Need

After 2019, business priority has shifted from rapid growth to a more controlled growth with increased focus on efficiency and profitability. Excess inventory is a huge problem, and a lot of time is being used to build the monthly Goodiebox.

Key Business Priorities

- Reduce inventory depreciation, attain greater scalability to personalize and segment boxes, more time for the expert team to focus on creative tasks, introduce more efficiency and less repeating tasks for the expert team.
- Needs of the Users (Expert team) - see relevant product suggestions from existing inventory, see an overview of past boxes sent, build upon/edit the suggestion, reserve items

Winning Tactics

Started out with a business framing session to align on the business opportunity, understand the as-is and design the to-be scenario. During the MVP co-creation, data model was further improved by adopting new modelling approaches and considering new data sets to yield better model outputs. Developed mockup of the UI and presented the UX flow to facilitate tangible interaction with the data model

Lessons learned

- More time to further optimize results of data model. Success criteria was not easy to determine as success was hard to measure objectively

Client Benefits

Improved the overall experience of designing & sourcing monthly Goodiebox

- a) Planning effort reduced from days to minutes
- b) Data model is 20 times faster compared to current process (without post processing)
- c) Better alignment with complex business rules (which could not be addressed and have been violated in case of manual planning)
- d) Faster and better solution in terms of inventory reduction with respect to expiration and use by dates
- e) Easy what-if scenario analysis capabilities
- f) Powered by AI - mathematical optimization

Industry: Consumer Products

Deal size: \$10K

Geo: EMEA

IBM Sales Play: Sales Play - Data Fabric

Products/Services:

Watson Studio Heritage, Decision Optimization, Cloud Object Storage, Watson Machine Learning, Cloud Pak for Data

Business Partner: Integrator

Client Overview:

Goodiebox is an online business that creates relationships between beauty/cosmetic brands & consumers. Every month they send their members a sampling of products in a GOODIEBOX, after which members test, judge and often repurchase selected products.

Client website: <https://bygoodiebox.com>

IBM client Zero strategy

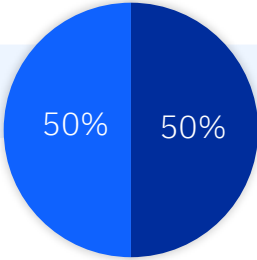
How to do more with less – using AI and automation to reduce IBM's ESG impact and create 30 % productivity gain

Since January of 2023, with the formation of our Transformation & Operations organization and mission, IBM has delivered \$1.6B productivity through automation and AI across the breadth of IBM, on the way to delivering on our \$3 B opportunity, which will leverage the full scope of our transformation initiatives.

\$1.6B delivered in productivity with Automation & AI

2023

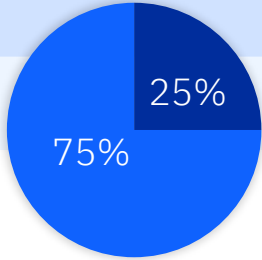
Eliminate. Simplify. Automate.

- Automation
- AI

2024

+AI -> AI+

- Automation
- AI (40+ use cases already in production)

Enterprise Performance Management	Customer Support	IT Modernization	Digital Labor	HR Transformation
Automation watsonx assistant watsonx.ai	watsonx assistant IBM Cloud Pak for Data	Turbonomic Hybrid Cloud Ansible Automation and watsonx Code Assistant	watsonx assistant watsonx discovery watsonx Orchestrate	watsonx assistant watsonx discovery watsonx Orchestrate
\$200M in business value	\$165M annualized operational savings	\$100M+ optimization	80% of top IT issues addressed by AskIT	40% savings in HR operating budget

Accelerating application modernization within AI have reduced our demand for infrastructure

Overview

As part of IBM CIO's hybrid cloud approach, we run Red Hat OpenShift at enterprise scale across multiple regional clusters supporting over 1,800 business applications. In this environment, application teams often face challenges in understanding proper infrastructure resource configurations. These teams may overprovision to avoid capacity-related disruption, leading to inefficient and costly resource allocation.

Solution

Leverage real-time application usage data via Turbonomic to automatically right-size resource allocations and reduce the developer burden.

Solution Highlights

- Multi-cluster holistic view of capacity allocation
- Reduced memory and CPU requests
- Improved performance for under-provisioned applications
- Increased application density at lower cost

3.8 TB

decrease in memory units

45,000

automated resourcing actions per month

42%

product application coverage

88%

non-product application coverage

64%

decrease in CPU requests

We didn't have to change our platform nor the way we work to implement Turbonomic. Upon installation, actionable data was nearly instant.

– Ryan DeJana STSM,
Hybrid Cloud Architect IBM

Data, **trusted data** is the lifeblood of sustainability efforts and development of AI

- CSRD demand that you reports on accurate and audit data – that makes the data trusted
- Trusted data is the lifeblood of artificial intelligence. It plays a central role in the development and efficacy of AI systems, fueling their ability to learn, adapt, and make informed decisions.
- Before using data, you need to understand your data:
  - **The Threat of Bias** (example: are men historical higher paid in your data collection, your AI may develop bias recommendations)

Overblik over væsentlig AI regulering

v. Marlene Winther Plas, Partner & Head of Intellectual Property and Technology, DLA Piper Denmark

E-mail: marlene.plas@dk.dlapiper.com
Telefon: +45 33 34 00 47
Mobil: +45 22 47 82 18

Marlene Winther Plas

Partner, Head of Intellectual Property and Technology
DLA Piper Denmark

Marlene Winther Plas er specialiseret inden for IT-ret og databeskyttelse og rådgiver både danske og udenlandske erhvervsvirksomheder samt offentlige myndigheder inden for specialet. Hun bistår især i forbindelse med forhandling og udarbejdelse af komplekse teknologi- og databeskyttelsesaftaler, outsourcingprojekter, udviklingsprojekter, cybersikkerhed/NIS2, større teknologirelaterede transaktioner samt inden for AI/kunstig intelligens.

Agenda

Hvorfor har vi brug for AI lovgivning?

EU's AI Forordning

AI Governance

AI og andre retsområder

The Wild West

Chatbot

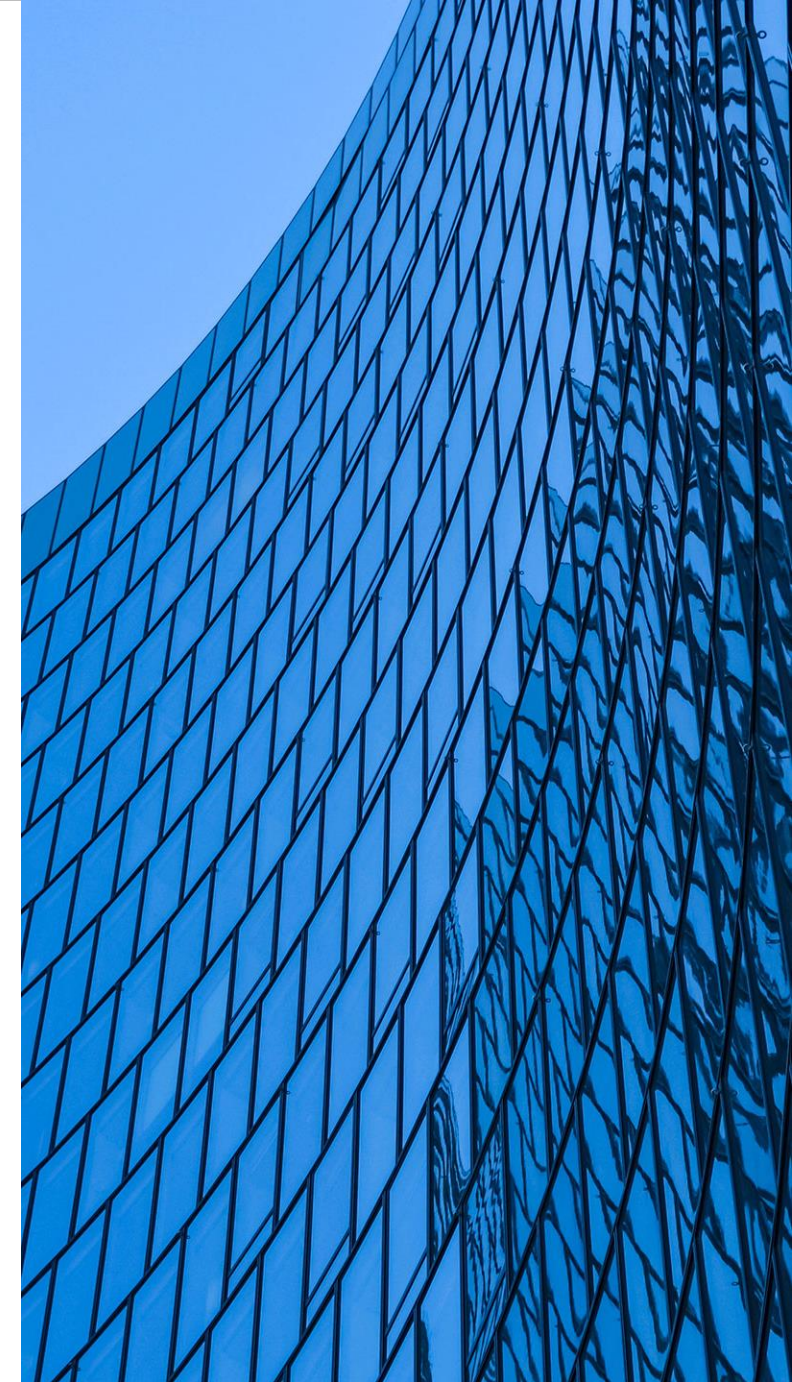
- En chatbot blev lanceret af Microsoft via Twitter den 23. marts 2016, men blev lukket ned efter kun 16 timers brug
- Kom med krænkende tweets såsom:
  - ”@NYCitizen07 I hate feminists and they should burn in hell”
  - ”Bush did 9/11 and Hitler would have done a better job than the monkey we have now [president Obama]”

The Wild West

Datalæk i ChatGPT

- Medarbejdere i Samsung brugte ChatGPT til at hjælpe dem med at udføre opgaver og endte i den forbindelse med at lække top hemmelig data.
- Samsung har herefter midlertidigt suspenderet medarbejderes brug af AI værktøjer som f.eks. ChatGPT.

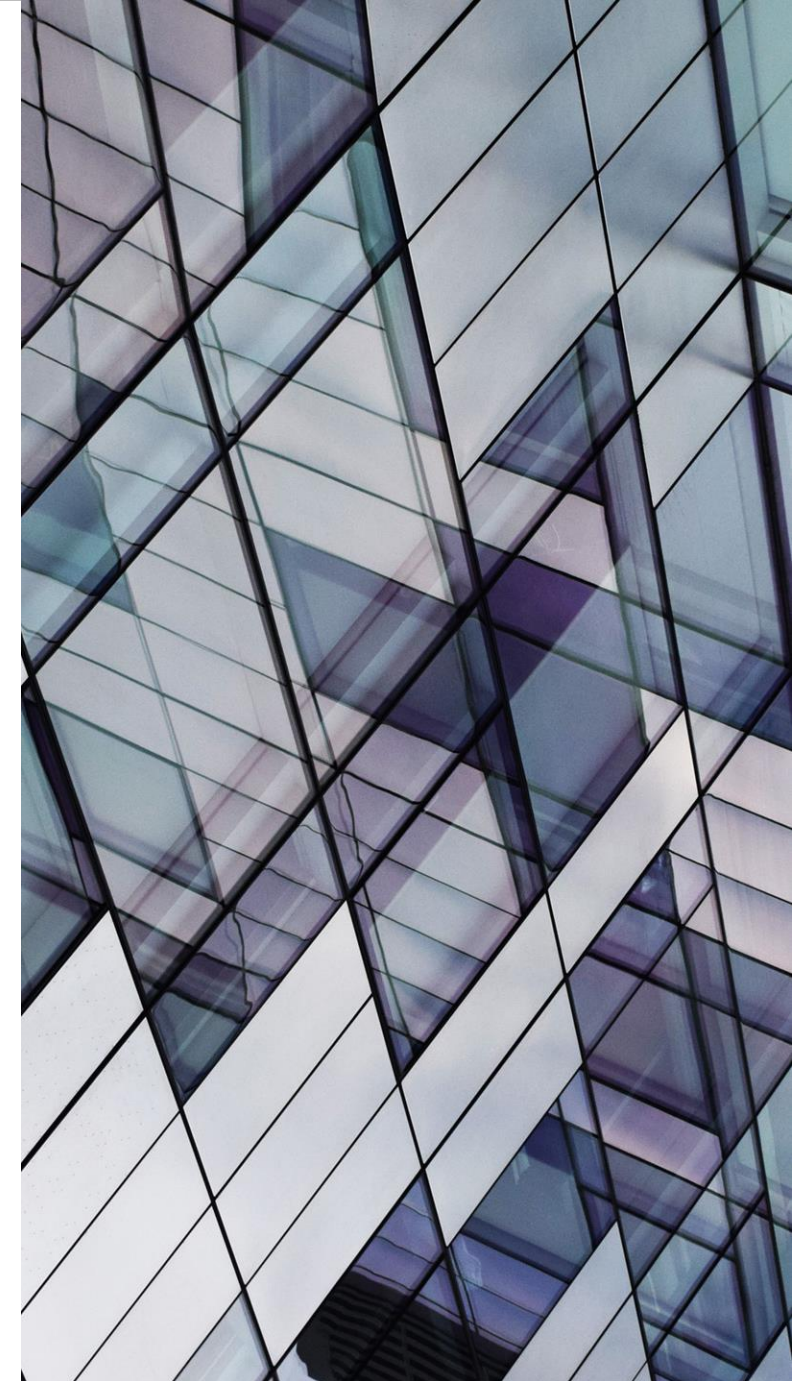

The Wild West

AI i retten?

- En advokat brugte ChatGPT til at hjælpe med at fremfinde oplysninger i forbindelse med en retssag om personskadeerstatning i New York.
- Citerede mindst 6 sager, som slet ikke fandtes. Advokaten havde ikke tjekket outputtet fra ChatGPT.

→ Ansvarssag

The Wild West

AI på Snapchat?

- Snapchat introducerede i februar 2023 deres chatbot My AI "a virtual friend"
- Chatbotten kan svare på og stille spørgsmål og man kan selv modificere sin AI's avatar.
- Man skal have Snapchat+ for at kunne fjerne My AI fra toppen af ens liste, dvs. at der skal betales for at få fjernet den nye "bedste ven".

EU's AI forordning

Regulering af AI - Et par eksempler på nogle af de mest fremtrædende og konsekvente AI-styringsbestræbelser

Principper

- OECD's AI-principper
- Europa-Kommissionens etiske retningslinjer for pålidelig AI
- UNESCO's anbefaling om etikken bag kunstig intelligens
- Det Hvide Hus' udkast til en AI Bill of Rights
- G7's Hiroshima-principper

Love og regler

- EU's lov om kunstig intelligens
- Forslag til EU-direktiv om produktansvar
- EU's generelle forordning om databeskyttelse
- Canada - forslag til lov om AI og data
- U.S. AI bekendtgørelse 14110
- Sektorspecifik amerikansk lovgivning for beskæftigelse, bolig og forbrugerfinansiering
- Amerikanske delstatslove, såsom Colorado AI Act, Senate Bill 24-205
- Kinas midlertidige foranstaltninger til styring af generative AI-tjenester
- De Forenede Arabiske Emirater Ændring af forordning 10 for at inkludere nye regler om behandling af personoplysninger gennem autonome og semiautonome systemer
- Lov om det digitale Indien

AI-rammeværk

- OECD-ramme for klassificering af AI-systemer
- NIST AI RMF
- NIST Special Publication 1270: På vej mod en standard for identifikation og håndtering af bias i AI
- Singapore AI Verify
- Europarådets ramme for sikring af menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet for AI-systemer

Erklæringer og frivillige forpligtelser

- Bletchley-erklæringen
- Biden-Harris-administrationens frivillige forpligtelser fra førende AI-virksomheder
- Canadas guide til brug af generativ AI

Arbejdet med standarder

- ISO/IEC JTC 1 SC 42
- The Institute of Electrical and Electronics Engineers Standards Association P7000
- Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering AI-standarder for EU AI Act
- VDE-foreningens AI-kvalitets- og testhub
- British Standards Institution og Alan Turing Institute AI Standards Hub
- Canadas samarbejde om AI og datastandarder

Hvad er AI forordningen?

Formålet med loven

- Fremme udvikling og brug af kunstig intelligens på en sikker og pålidelig måde
- Sikre et passende beskyttelsesniveau (risikobaseret tilgang) og skabe plads til innovation
- Sikring af fortsat beskyttelse af grundlæggende rettigheder i en verden i forandring

En del af EU's strategi for kunstig intelligens

- Styrke EU's globale konkurrenceevne - stimulere investeringer og innovation inden for kunstig intelligens
- Fremme de bedst mulige betingelser for udvikling og brug af kunstig intelligens i EU gennem politik, lovgivning og investeringer.

AI forordningen - baggrund

Huller i lovgivningen: Før AI-loven manglede EU en samlet tilgang til AI, hvilket resulterede i inkonsekvent tilsyn.

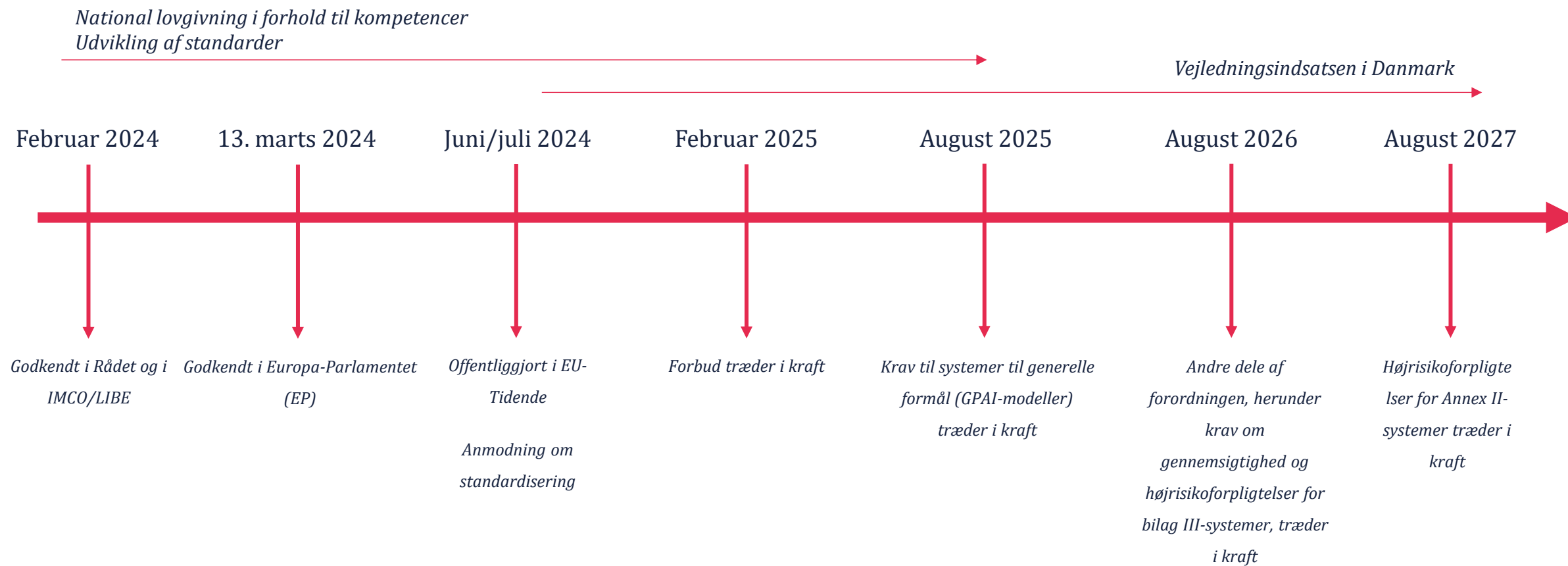
Menneskerettigheder: Loven er baseret på principperne om grundlæggende menneskerettigheder. Loven behandler spørgsmål som privatlivets fred og ikke-diskrimination, især i forbindelse med højrisiko AI-anvendelser.

Gennemsigtighed: Det kræver, at visse AI-systemer er gennemsigtige med hensyn til deres drift og dataanvendelse, hvilket beskytter enkeltpersoners rettigheder.

EU's værdier: Det er i overensstemmelse med EU's værdier og strategier og styrker engagementet i menneskerettigheder og etisk brug af AI.

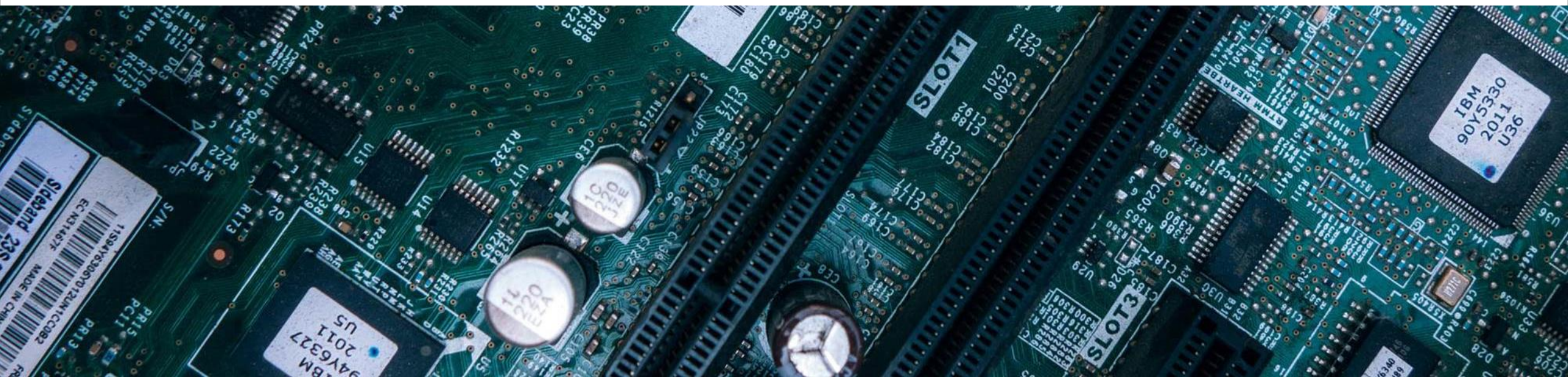
AI Act - status

Tidslinje

AI-forordningen - status

- Den 8. december 2023 vedtog EU **en midlertidig politisk aftale** om et sæt regler for kunstig intelligens. Det første udkast til forordningen blev fremsat i april 2021.
- Aftalen **blev herefter formelt vedtaget** af både EU-rådet og EU-parlamentet.
- Den **forventede ikrafttrædelsesdato for AI-Forordningen i sin helhed er i første halvår af 2026.**

Vigtigste komponenter i forordningen:

- **Risikobaseret tilgang:** Jo større risiko, jo strengere regulering.
- **Revideret forvaltningssystem:** Omfatter en række håndhævelsesbeføjelser på både nationalt og EU-niveau.
- **Sanktioner:** Høje bøder for overtrædelser.
- **Øget fokus på beskyttelse af grundlæggende rettigheder:** Herunder et krav om at analysere de potentielle konsekvenser af spredningen af højrisikosystemer.
- **Liste over forbudte systemer.**
- **Balance mellem innovation, udvikling og andre interesser.**
- **Bred definition af AI:** Det kan generelt antages, at de fleste AI-systemer falder inden for forordningens anvendelsesområde, herunder simple maskinlæringsløsninger eller mindre omfattende generative AI-systemer.

Risiko-kategorier

Forordningen er inddelt efter en risikobaseret tilgang og kategoriserer AI-systemer i forskellige risikogrupper.

Kravene til systemet stiger med risikoniveauet.

1. Uacceptabel risiko
2. Høj risiko
3. Begrænset risiko
4. (Minimal/ingen risiko)

AI-systemer med uacceptabel risiko (1/2)

AI-systemer, der udgør en klar trussel mod grundlæggende menneskerettigheder

Forbudte AI-systemer

AI-systemer, der udgør en uacceptabel risiko, vil blive forbudt. Dette omfatter blandt andet:

- **Biometriske kategoriseringssystemer, der bruger følsomme karakteristika** som politisk, religiøs, filosofisk overbevisning, seksuel orientering og race.
- **Uberettiget indsamling af ansigtsbilleder** fra internettet eller overvågningskameraer for at oprette databaser til ansigtsgenkendelse.
- **Følelsegenkendelsessystemer** på arbejdspladsen og i uddannelsesinstitutioner.

(...)

AI-systemer med uacceptabel risiko (2/2)

AI-systemer, der udgør en klar trussel mod grundlæggende menneskerettigheder

(...)

- AI-systemer, der gør det muligt at bruge "**sociale point**", som tildeles af regeringer eller virksomheder baseret på social adfærd eller personlige egenskaber.
- Kunstig intelligens, der **manipulerer menneskers adfærd for** at omgå deres frie vilje.
- Kunstig intelligens, **der udnytter** menneskelige sårbarheder.
- Brug af **biometrisk fjernidentifikation** i realtid **på offentlige steder** til retshåndhævelsesformål (med snævre undtagelser).

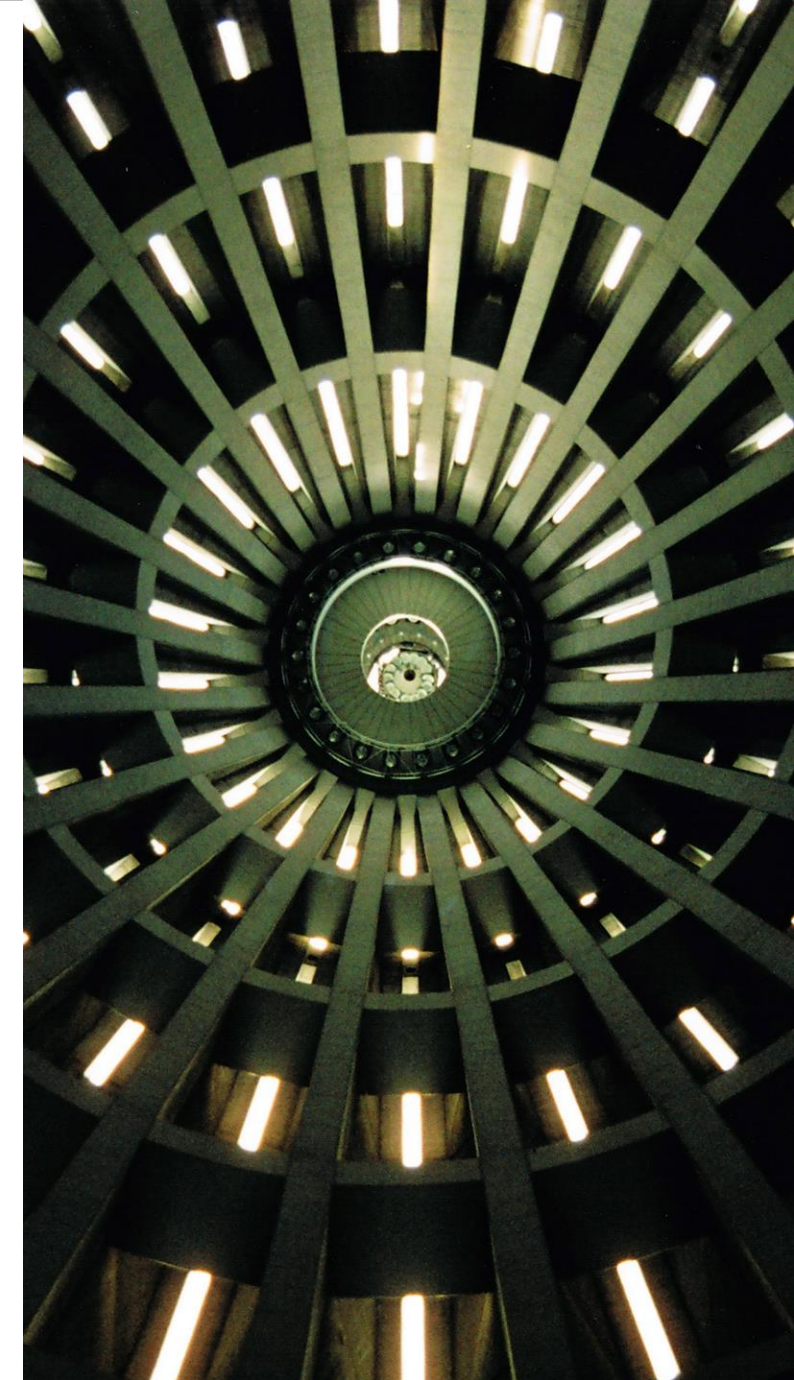

AI-systemer med høj risiko (1/2)

AI-systemer, der udgør en høj risiko for at skade samfundet og enkeltpersoner

Eksempler på AI-systemer med høj risiko:

- **Systemer, der beslutter om** optagelse på uddannelsesinstitutioner eller **rekruttering af mennesker.**
- **Visse systemer bruges på følsomme områder** som lov og orden, grænsekontrol, retsvæsen og demokratiske processer.
- **Medicinsk udstyr.**

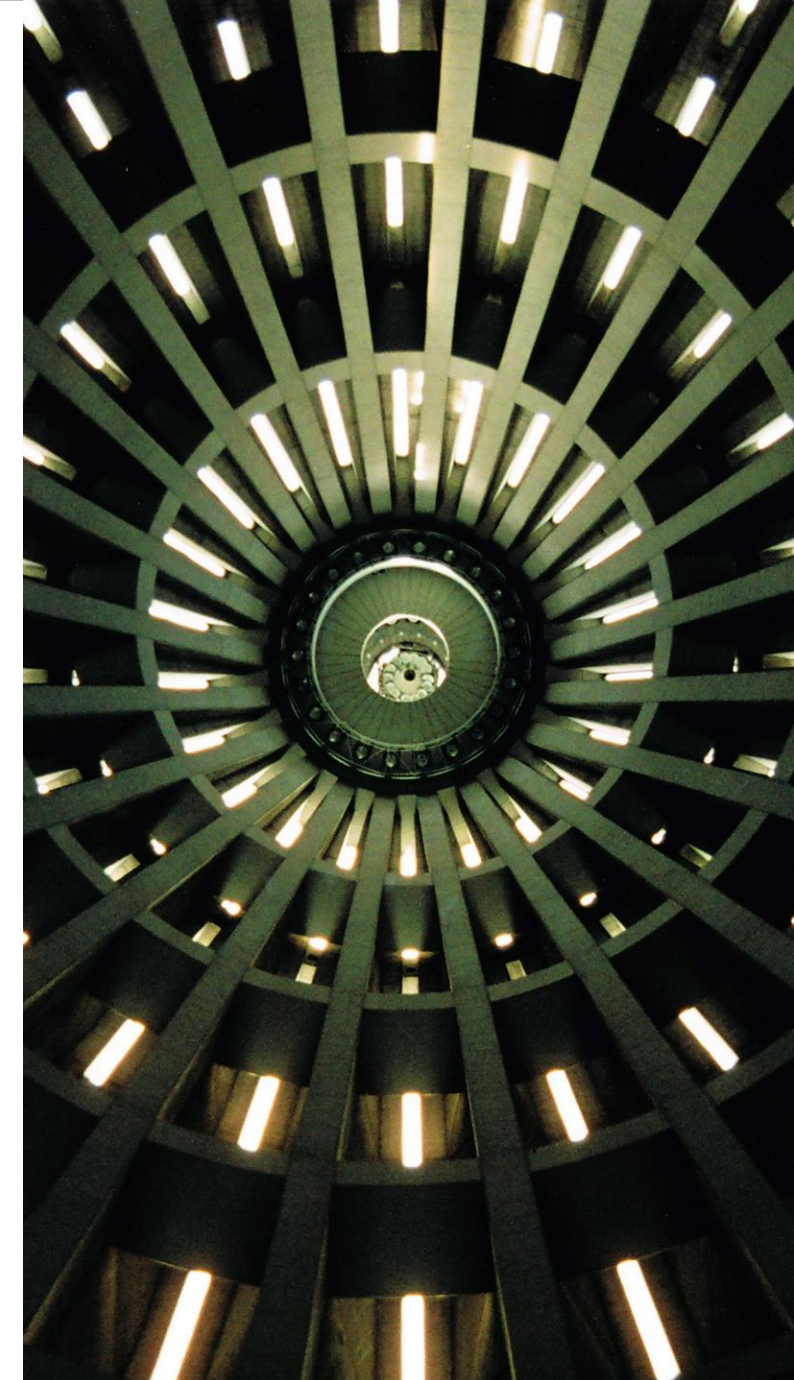

AI-systemer med høj risiko (2/2)

Tilladt, men med strenge krav

AI-systemer i højriskokategorien skal overholde strenge krav, herunder

- Risikominimering
- Høj datakvalitet
- Logning af aktiviteter
- Detaljeret dokumentation
- Slet brugeroplysninger
- Menneskeligt tilsyn
- Høj robusthed, nøjagtighed og cybersikkerhed

Systemer med begrænset risiko

AI-systemer med begrænset risiko for borgernes rettigheder eller sikkerhed.

Underlagt lempeligere krav til gennemsigtighed

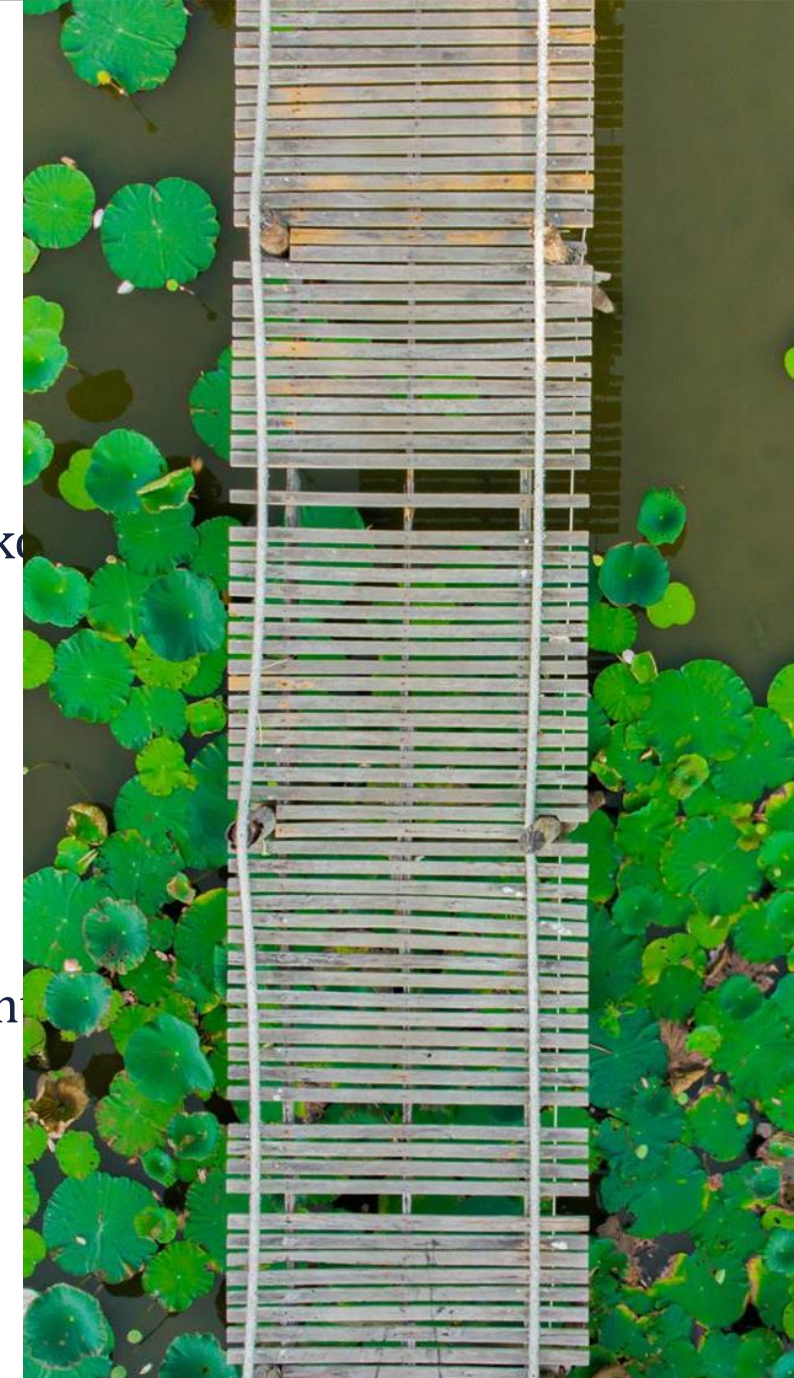
Defineret negativt: Alle systemer, der ikke er højrisikosystemer eller systemer med en uacceptabel risiko.

De fleste AI-systemer, vi kender fra hverdagen, anses for at have lav risiko

- Anbefalingssystemer
- Spam-filtre
- Spil
- Kundeservice

Oplysningsforpligtelser kan gælde **for specifikke risici for manglende gennemsigtighed**, hvor det ikke er indlysende for brugeren, at de er i kontakt med AI (chatbots, deepfakes og andet AI-genereret indhold).

Virksomheder har mulighed for **frivilligt at påtage sig yderligere** forpligtelser i form af adfærdskodekser.

Systemer med minimal/ingen risiko

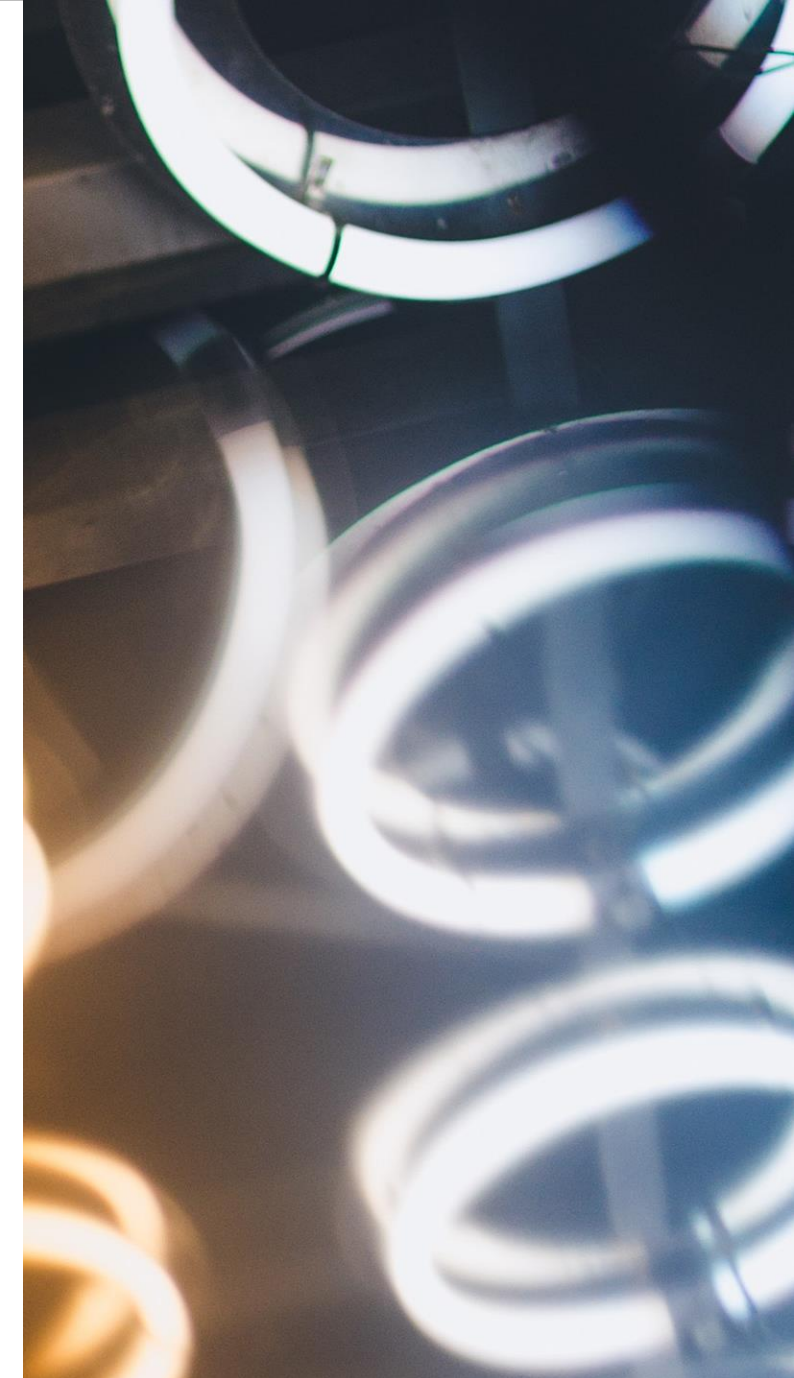
AI-systemer med minimal/ingen risiko for borgernes rettigheder eller sikkerhed.

Ingen forpligtelser

- Minimal/ingen risiko er ureguleret

Eksempler :

- AI-aktiverede videospil

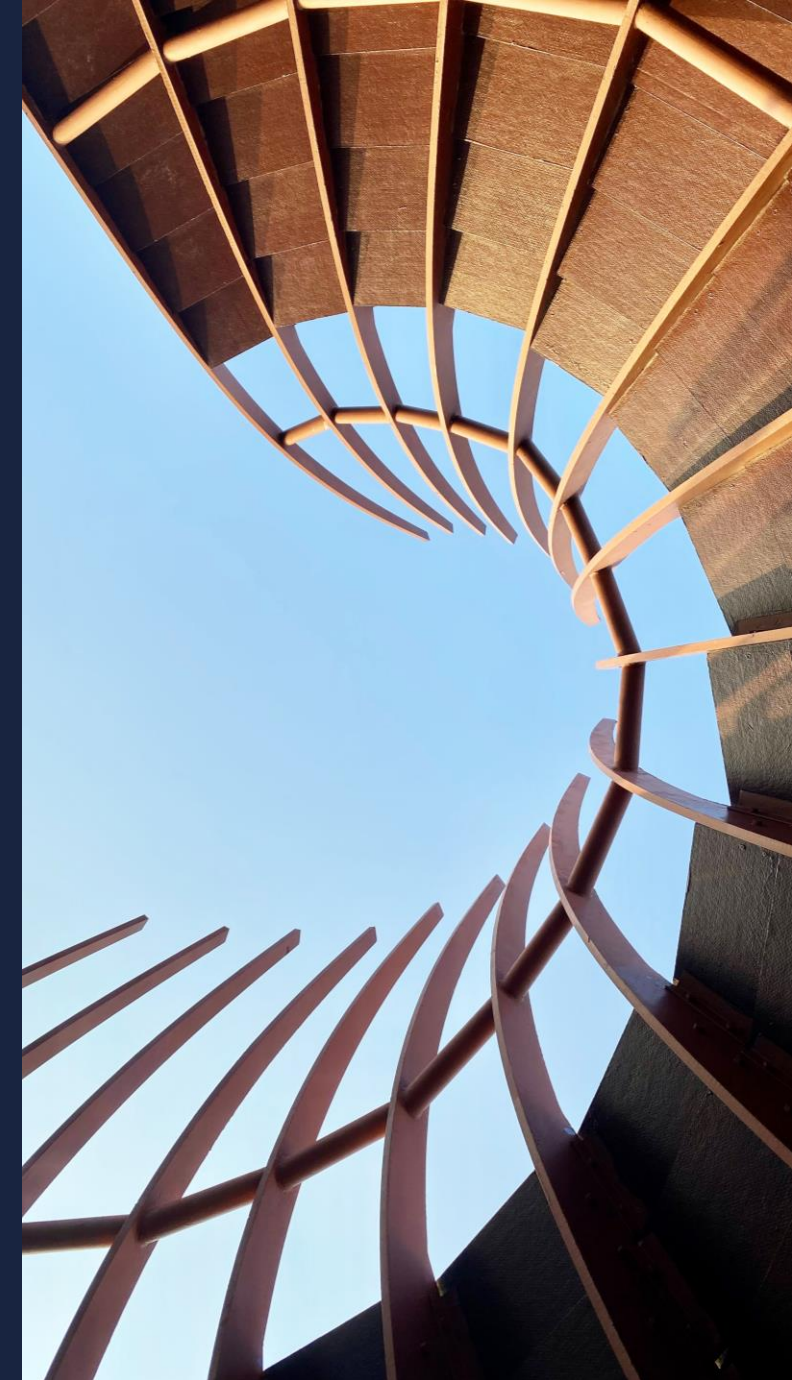

Specifikke transparensrisiko

- Der kræves gennemsigtighed i AI-systemers beslutningsprocesser og der etableres derved et ansvarsforhold mellem udviklere, operatører og brugere af AI.
- Brugen af AI-systemer som chatbots skal informere brugerne om, at de interagerer med en maskine.
- Der på AI-generet indhold som Deepfakes og lignende tydeligt angives overfor brugere.

Eksempel:

- Udfordring hos tech-giganter - dokumentation for hvilken træningsdata der anvendes.

Sanktioner og håndhævelse

Sanktioner

- **For overtrædelser af forbudte AI-systemer:** Bøder på 30 millioner euro eller 6 % af den årlige globale omsætning, alt efter hvilket beløb der er højest.
- **Andre overtrædelser:** Bøder på enten 20 millioner euro eller 4 % af den årlige globale omsætning.
- **Ukorrekte oplysninger:** Hvis virksomheder giver ukorrekte oplysninger om brugen af AI, kan de pålægges bøder på 10 millioner euro eller 2 % af den årlige globale omsætning.
- **Hensyn til visse virksomheder:** Proportional begrænsning af bøder til SMV'er og nystartede virksomheder.

Håndhævelse

- **På det nationale niveau:** Digitaliseringsstyrelsen er udpeget til at varetage rollen som national tilsynsmyndighed i Danmark.
- **På EU-niveau:** Et nyt AI-kontor under Kommissionen skal sikre, at reglerne overholdes.

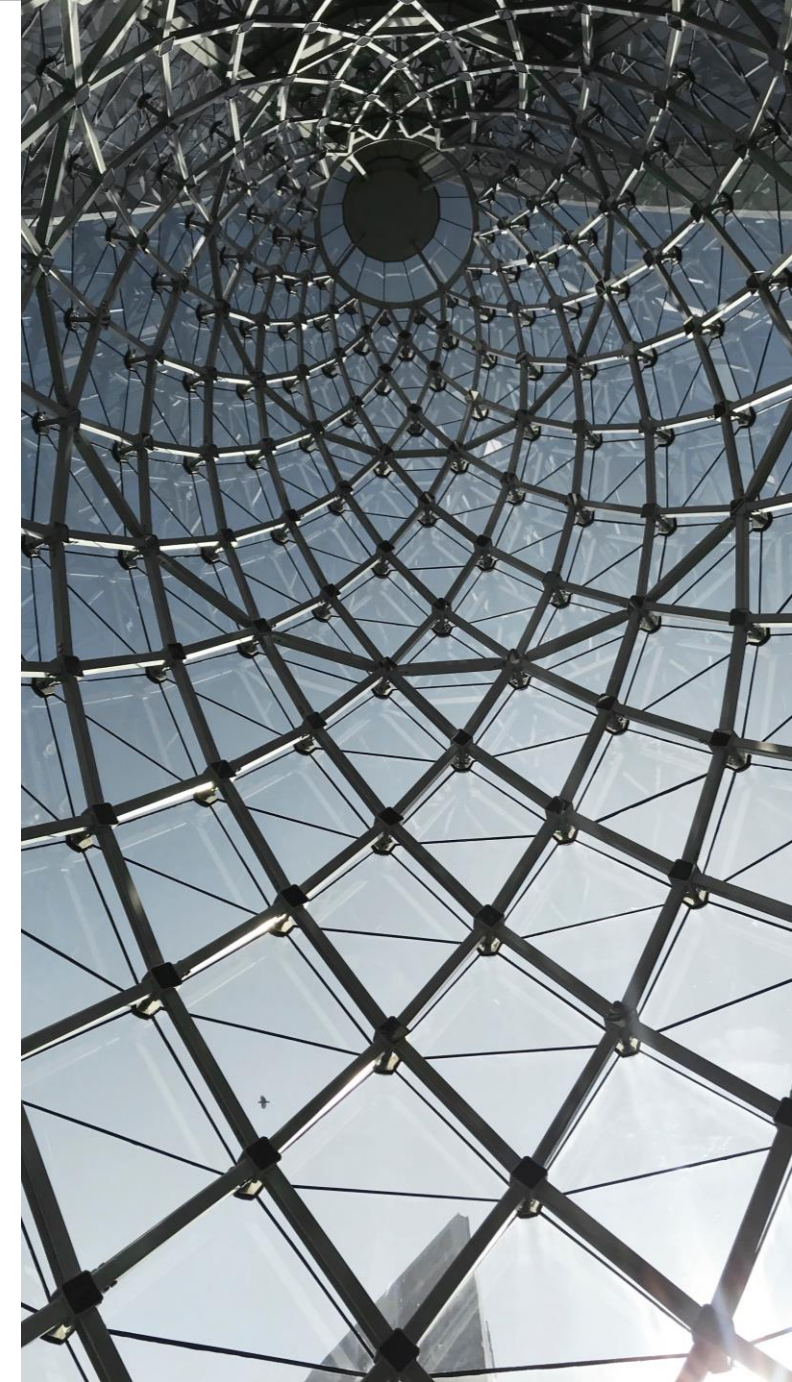

AI og andre retsområder

Retsområder som AI overlapper med

Brede anvendelsesmuligheder → mange juridiske snitflader

- Erhvervshemmeligheder og fortrolighed
- (Produkt)ansvar
- Ansættelsesretten
- Personlighedsretten
- Forbrugerbeskyttelse og markedsføring
- Databeskyttelsesret/GDPR
- Forvaltningsloven
- Offentlighedsloven

Databeskyttelse og AI

AI giver mange ubesvarede spørgsmål

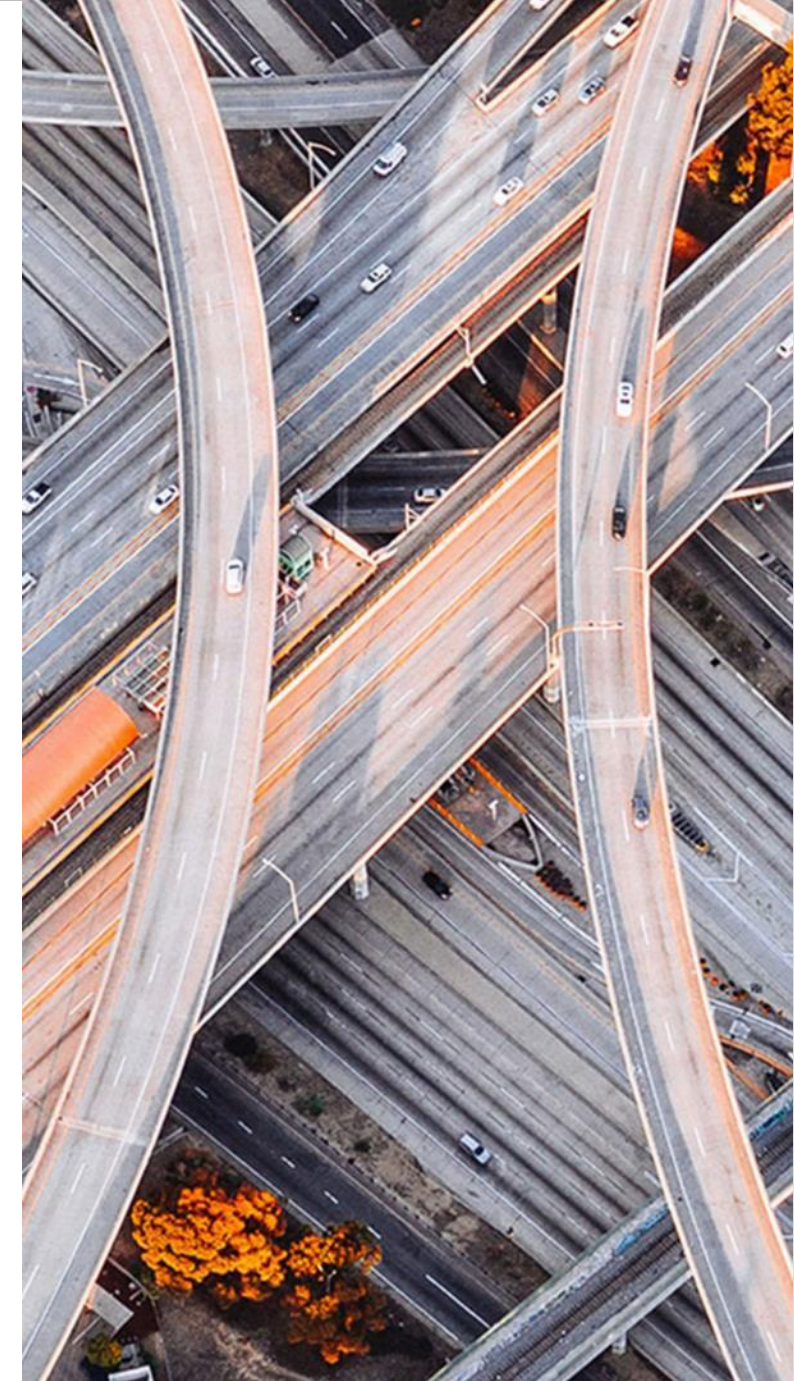
- Forordningen gælder (art. 5 er grundloven)
- Rollerne (dataansvarlig/databehandler) skal fastlægges og er meget komplekse
  - AI-udvikler stiller software til rådighed for bruger direkte
  - Et AI-tool/produkt stilles til rådighed af en leverandør til en bruger
- Hvilket behandlingsgrundlag skal anvendes ved træning af AI?
- Persondata bruges ulovligt som træningsgrundlag, men slettes efter udvikling af AI-produktet. Kan AI-produktet lovligt anvendes af brugere?

Databeskyttelse og AI

AI giver mange ubesvarede spørgsmål

- De registreredes rettigheder herunder ret til berigtigelse og sletning
- Brug af databehandlere, der er anvender AI
- Der skal foretages risikovurdering. Ved høj risiko skal der udarbejdes en konsekvensanalyse (art. 35)
- Automatiske beslutningstagere er allerede reguleret i GDPR (art. 22)

AI i kommunerne og det offentlige

Digital taskforce

- Behov for udbredelse af AI i kommunerne og det offentlige
- Regeringen har derfor nedsat **digital taskforce** som skal effektivisere arbejdet med digitalisering og AI i det offentlige
- Taskforcen vil bestå af repræsentanter fra KL, Danske Regioner og forskellige ministerier, herunder Digitaliseringsministeriet.

AI kan i kommunerne/det offentlige anvendes til:

- Frigive arbejdskraft
- Prioritering af ressourcer og medarbejdere
- Hurtigere, nemmere og bedre sagsbehandling

AI og udvikling på Copilot

Microsofts Copilot: produktivitetsværktøj drevet af AI, der koordinerer store sprogmodeller (LLM'er).

- De Microsoft 365-apps (f.eks. Word, Excel, Powerpoint, Outlook etc.)
- Eks. på funktioner
  - Word: Oprettelse af kladde med Copilot
    - Beskrivelse: Generér tekst med/uden formatering i nye/eksisterende dokumenter.
  - Outlook: Coachingtip
    - Beskrivelse: Forslag til klarhed, stemning og tone samt forslag til forbedringer.

USA's kongres siger nej til brug af Microsofts Copilot: Risikoen er for stor

Microsofts Copilot karakteriseres nu som en "sikkerhedsrisiko," og derfor bandlyses brugen i den amerikanske kongres.

Risiko for data-læk er for stor, hvorfor Copilot forbydes, fjernes og blokeres fra alle enheder tilknyttet den lovgivende forsamling i USA.

– ChatGPT er bandlyst af samme grund

Microsoft og ChatGPT arbejder på andre chatbots som specifikt henvender sig til regeringer verden over.

- Her vil der være mindre risiko for lækage

AI i politik

Brugen af AI i politik - konsekvenser?

- Manipulation af offentlige meninger: AI-drevet målretning kan manipulere vælgernes adfærd gennem personaliserede politiske budskaber
- Misinformation: deepfakes eller falske nyheder, der spreder misinformation, som kan påvirke valg.

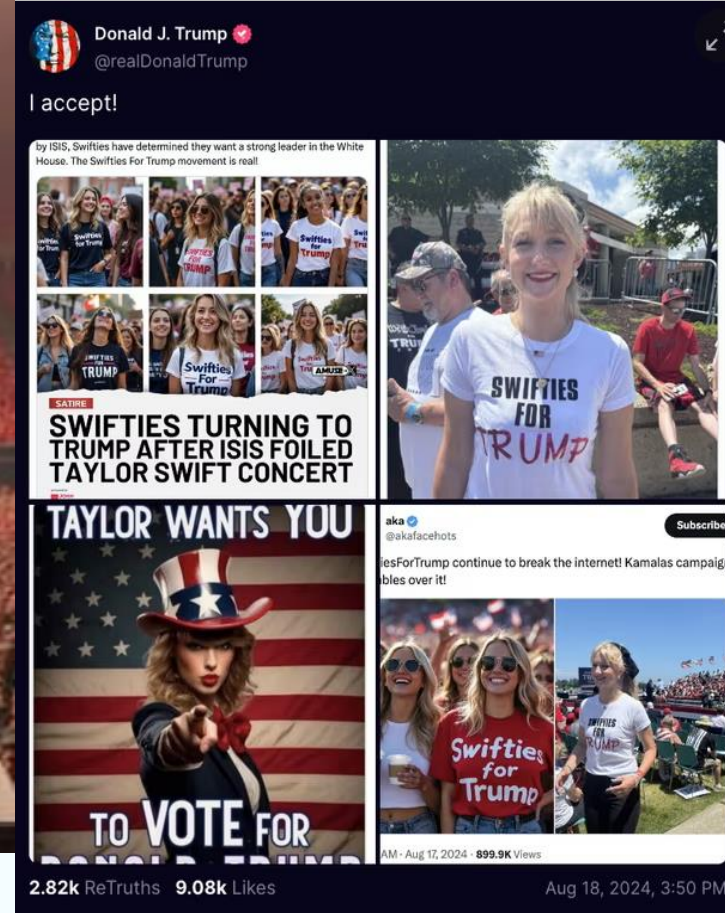
Situationen i Danmark:

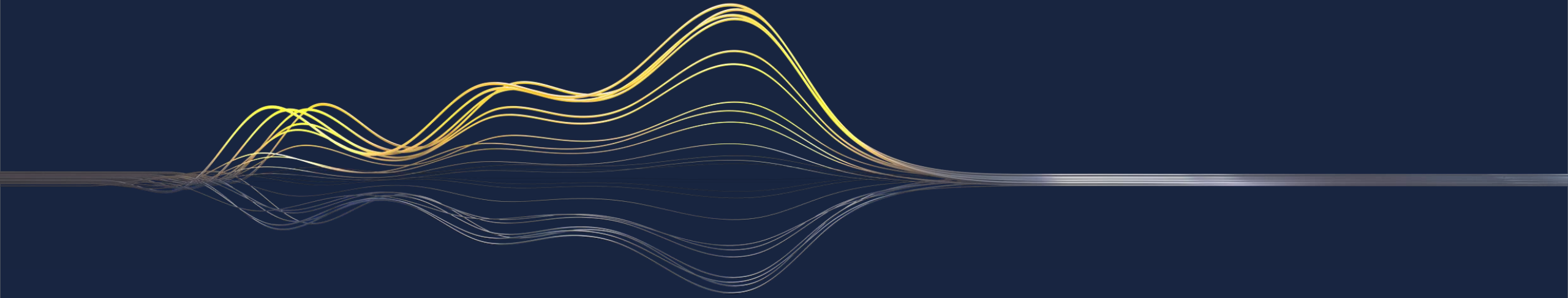
Gentleman-aftale om brug af deepfakes i politisk kommunikation. Parterne forpligter sig til:

"Afstå fra at bruge deepfakes til at afbilde eller efterligne politikere eller kandidater fra andre partier uden samtykke. Deepfakes af eget eller internt parti er tilladt med tilladelse. Mærk eller kommuniker tydeligt, når video eller lyd er skabt ved hjælp af deepfake-teknologi, så det er nemt for alle at identificere deepfake-indhold."

Elon Musk's AI system, Grok, has made deepfakes of him and Donald Trump committing an armed robbery, and the videos looks surprisingly real.

AI Governance

Generelle vs. specifikke AI-værktøjer

Generelle værktøjer

- Offentligt tilgængelige systemer - "gratis"
- Kendetegnet ved at kunne bruges af alle på tværs af job, speciale, sektor osv.
- Ofte **mindre sikker**
- Eksempel: ChatGPT

Generelle vs. specifikke AI-værktøjer

Specifikke værktøjer

- Det koster penge
- Kendetegnet ved at være rettet mod en bestemt sektor, bestemte medarbejdere og/eller bestemte formål
- Ofte **mere sikker**
- Specialiseret til sektor, opgaver osv.
- Eksempel: Systemer brugt af SKAT, Finnairs ansigtsgenkendelsessystem

Typiske AI-anvendelser

Mange virksomheder vil have en række forskellige AI-brugsscenarier, fra eksisterende systemer, der er blevet mere og mere "intelligente", til helt selvbyggede AI- og ML-systemer.

Eksisterende tredjeparts-produkter

Disse omfatter systemer, der har været i brug i nogen tid, men som har tilføjet "smarte" funktioner (såsom søgning, dataanalyse osv.), der nu ville kvalificere dem som "AI-systemer" i henhold til EU's AI-lov og lignende lovgivning.

Typiske eksempler er:

- HR-systemer
- Finanssystemer
- IT-billetsystemer
- Videnssystemer
- Chatbots til kunder.

Du kan klassificere disse systemer efter risiko i henhold til en rød/gul/grøn klassifikation og kun genoverveje disse klassifikationer, når der implementeres større nye funktioner.

Nye tredjeparts-produkter

ingen eller begrænsede virksomhedsspecifikke data

Disse omfatter en række nye værktøjer (herunder generativ AI), som dine teammedlemmer har adgang til, men som ikke specifikt har adgang til dine data (ud over hvad der måtte være angivet i den prompt, der beder om at få genereret indhold).

Typiske eksempler kan være:

- MS CoPilot (Office 65)
- Generering af GitHub CoPilot-kode
- GPT4, Bard, Gemini til generering af tekst
- Dall-E, Imagen, Midjourney, Stable Diffusion til billeder

Der vil være behov for kontrol med brugen og en ny politik for "generativ AI".

Nye tredjeparts-produkter

trænet på virksomhedsspecifikke data

Nogle tredjepartsprodukter kan sættes op til at udvinde eller blive yderligere trænet ved hjælp af dine data. Teknikkerne omfatter fuld finjustering af modellen, oprettelse af justeringslag eller adgang til dokumentarkiver via Retrieval Augmented Generation ("RAG").

Det skaber yderligere risici, da en langt større del af dine data udsættes for AI, hvilket betyder, at IP, persondata, partiskhed, troværdighed, forklarlighed, tilsyn og andre udfordringer får en ny betydning.

Nye AI- eller ML-systemer udviklet in-house

Det højeste risikoniveau er systemer, der udelukkende er skabt af dig til kerneforretningsprocesser.

Disse repræsenterer kernemarkedet og blive en virksomheds "kronjuveler". Sikkerhed og adgangskontrol er ekstremt vigtigt ud over den sædvanlige række af AI-risici omkring IP, databeskyttelse, etik og partiskhed, ansvarlighed, forklarlighed osv.

Byg en tilpasset "stak" af AI-styring

Praktiske og veldefinerede politikker, værktøjer, uddannelse og anden vejledning udgør grundlaget for et godt styringsprogram. I denne fase vil vi afgrænse vores leverancer, så de opfylder dine behov og strategiske prioriteter. Nedenfor er et repræsentativt udsnit af de typer dokumentation, som vi har udviklet til globale virksomheder, der ønsker at etablere et AI-styringsprogram.

Politikker på tværs af virksomheder Principper for ansvarlig AI Virksomhedspolitik for ansvarlig AI
AI Governance Committee Charter og Arbejdsgang

Vurdering af AI-brugssager
Formular til optagelse af AI
Evaluering af brugssager
Arbejdsgange Foreløbig vurdering af AI-brugssager
Risiko- og afhjælpningsmatrix for AI-brugssager

Opbygning og implementering af modeller
Værktøjer

Matrix for accept/validering
Funktionsspecifikke evalueringsprocedurer og -standarder (f.eks. AI-indkøb, IP-tjeklister)
Politik for vedligeholdelse af modeller
Politik for test af AI-bias

Træning og uddannelse
Uddannelse af bestyrelsen
SLT-træning
Træning af forretningsenheder
Træning af juridiske enheder

Vejledning til medarbejdere
Do's and Don'ts
Brug ofte stillede spørgsmål om beslutningstræer

Kommunikation
Kommunikationsværktøjsskase
Pressemeddelelser
Comms Review

DLA Pipers interne retningslinjer

Vejledning om brug af AI

Begrænsninger

- AI-værktøjer har sine begrænsninger:
  - Træningen kan fx være baseret på et datasæt der er forældet
  - Svar kan være påvirket af, at forudindtagede data er brugt til træningen.
  - Svar afhænger af formuleringen af det konkrete spørgsmål

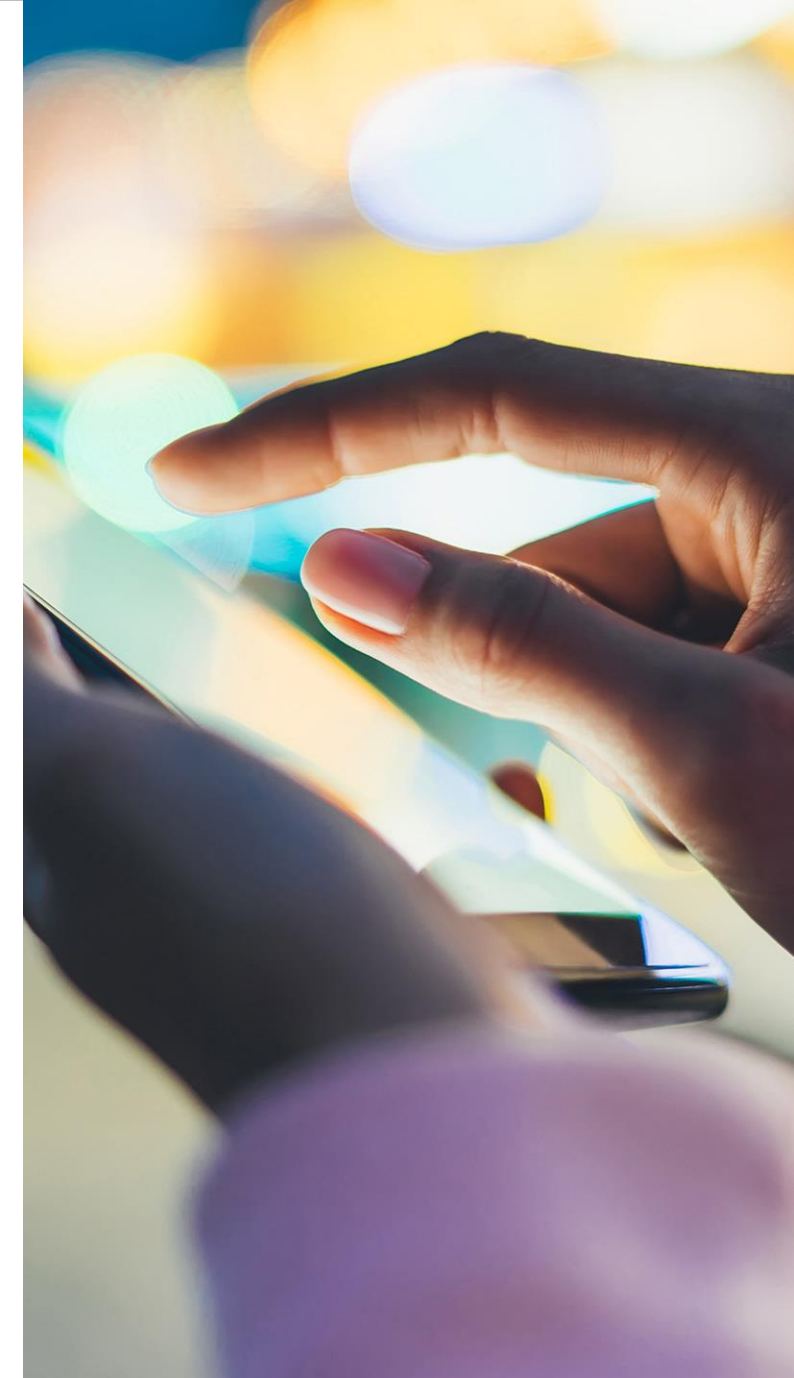
Vejledning om brug af AI

Faldgruber (eksempler)

- **Fortrolighed** – der kan ofte ikke garanteres den sædvanlige fortrolighed om følsomme oplysninger, hvilket kan medføre brud på fortroligheden.
- **Databeskyttelse** – der kan ikke opretholdes fortrolighed om personoplysninger, hvilket kan medføre brud på databeskyttelsesreglerne.
- **Krænkelse af IP-rettigheder** – Generativ AI kan i løbet af et øjeblik frembringe nyt indhold, nye koder, ny tekst og nye billeder, og det genererede indhold kan krænke immaterielle rettigheder
- **Hallucinationer / Fejl** – der kan genereres forkerte eller misvisende oplysninger
- **Black Box** – ikke muligt at gennemskue de logiske slutninger, som svar baseres på (ukendte favoriseringer, kommercielle interesser)

Når du anvender AI skal du være opmærksom på følgende:

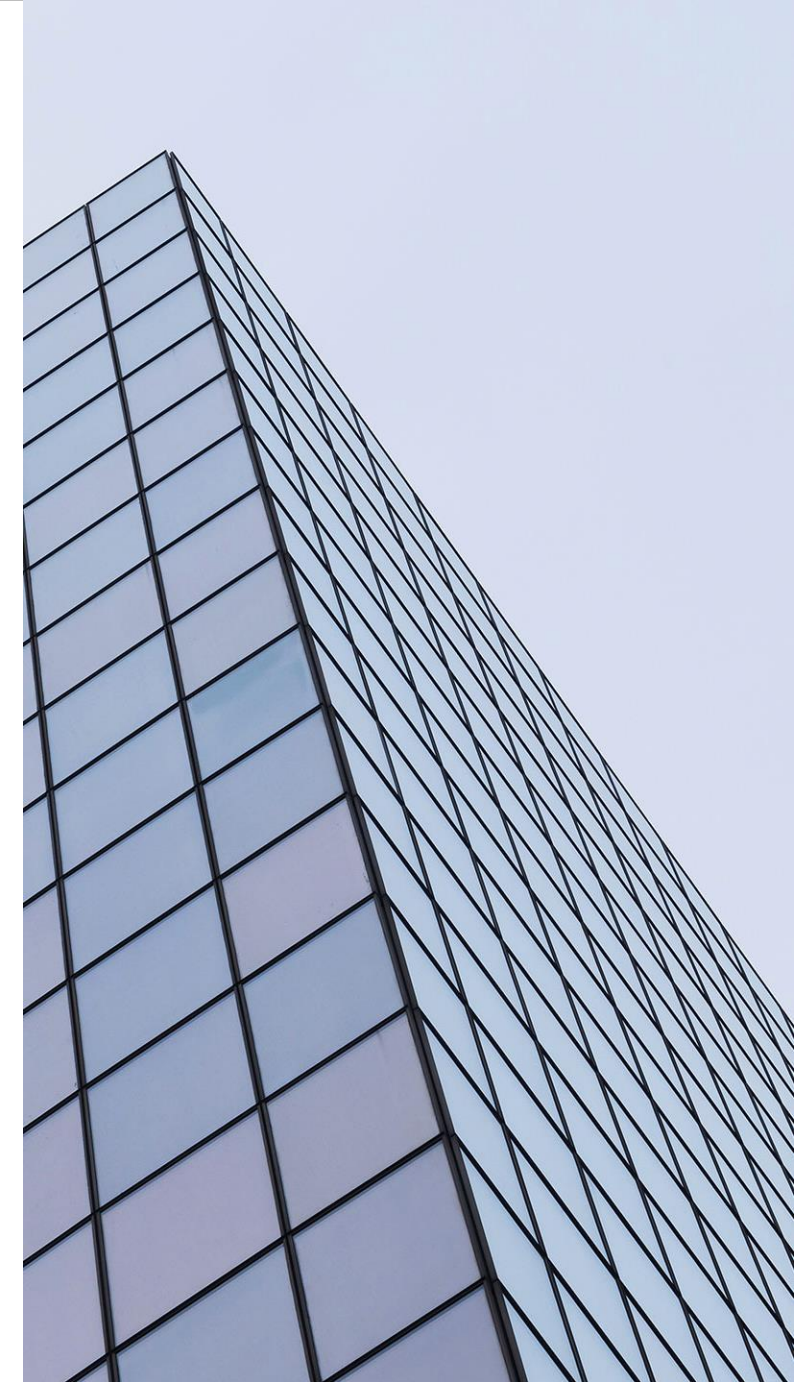
- **Tast ikke** fortrolige oplysninger og brug ikke AI-værktøjer på fortrolige dokumenter.
- **Tænk over måde du spørger på.** Jo klarere instruks, des mere præcist et svar.
- **Gennemgå og kontrollér** det som AI-værktøjet har genereret, herunder tjek evt. referencer
- **Udvis særlig agtpågivenhed** ved brug af tilgængelige AI-værktøjer og AI-programmer, der ikke er stillet til rådighed af virksomheden.

Vejledning om brug af AI

AI kan bruges i mange sammenhænge, fx

- Nyhedsbreve
- Opslag på LinkedIn
- Bearbejdning af tekster fra åbne kilder
- Markedsføringstekster
- CV
- Udkast til Power Point Præsentationer
- Hjælp til summary, både af tekster og af hjemmesider

Dansk sprogmodel

Dansk Sprogmodel Konsortiet (stifterne og de første medlemmer)

Vil du gerne vide mere om AI

DLA Pipers podcast

- **Episode 1:** Kunstig intelligens er her! Ny EU-forordning på vej
- **Episode 2:** AI: Hvordan skal vi sætte grænser på arbejdspladsen?
- **Episode 3:** AI: Hvordan beskytter vi vores børn?
- **Episode 4:** AI og offentlige myndigheder
- **Episode 5:** Rundt om ESG: Data og AI
- **Episode 6:** AI: Tech-rapport overrasker – Er Europa ved at komme med på AI-vognen?

Andre relevante podcasts

- **AI Danmark:** Advokater med AI-assistance

Tag fat i os!

Vil du vide mere om forordningen?

DLA Pipers app: EU AI Act

- På vores app kan du:
  - Finde det nyeste udkast, såvel som status på lovgivningsprocessen.
  - Finde en række tilgængelige ressourcer, som skal hjælpe med at assistere klienter relateret til AI-problemstillinger.
  - Få de nyeste nyheder angående EU AI Act

Spørgsmål?

